

B I N N E N L A N D S E V E I L I G H E I D S D I E N S T

Maandoverzicht no. 7/8 - 1959

(Tijdvak 1-7-'59 t/m 31-8-'59)

I N H O U D

I. <u>Communisme Internationaal</u>	blz. 1 - 7
De nieuwe uitgave van de geschiedenis van de Communistische Partij van de Sowjet-Unie; overeenkomsten en verschillen met de "Korte Leergang".....	3
II. <u>Activiteiten van de CPN en haar hulporganisaties.</u>	8 - 29
Verkiezing districtsbestuur CPN-Amsterdam.....	9
De 60ste verjaardag van Paul de GROOT.....	10
Twaalfde Waarheid-Zomerfeest.....	11
Jeugdbeweging; de deelname aan het festival te Wenen..	16
Het 5e WFDJ-congres te Praag.....	18
Het jaarlijkse vrouwenkamp van de NVB; naast ontspanning ook scholing.....	19
Communistische en andere belangstelling voor Internationale Vrouwenconferentie in Italië.....	20
Handtekeningen-campagne initiatief-comité "Boodschap aan de leiders der vier grote mogendheden".....	22
"USSR-Nederland" ter versterking van de culturele relaties tussen Nederland en de Sowjet-Unie.....	24
Vakbeweging: agitatie t.a.v. CAO voor de metaalindustrie.....	27
III. <u>Overige Groeperingen.</u>	30 - 36
De oprichting van de "Socialistische Werkers Partij" door de gedelegeerden van de Bruggroep; het partijbestuur.....	32
"Stichting Hinag".....	35
IV. <u>Vreemdelingen.</u>	37 - 42
Het Hongaarse verenigingsleven in ons land.....	38

Overzicht van reizen uit of naar Nederland door vooraanstaande Nederlandse en buitenlandse extremisten.

Overzicht stakingen in juli/augustus 1959.

Agenda.

HOOFDSTUK I -- COMMUNISME INTERNATIONAAL

De Sowjet-Unie

Nieuwe uitgave van de geschiedenis der CPSU

Het is voor het gezag en het aanzien van een uit een revolutie voortgekomen regime van eminente betekenis dat zijn leiders op meer dan macht alleen kunnen bogen. In het algemeen probeert elk nieuw bewind zijn bestaan te legitimeren en aan te tonen, dat de vestiging ervan logisch voortkomt uit het falen van het oude, omvergeworpene. Het gaat hierbij om twee zaken: de legale basis, waarop het nieuwe bestel is gevestigd en de continuïteit van zijn geschiedenis. De ontwikkeling van de Unie van Socialistische Sowjet Republieken vormt geen uitzondering op deze regel.

De omwenteling van 1917 -de "Grote Socialistische Oktoberrevolutie"- voltrok zich in het begin in een sfeer van ontberingen, burgeroorlog en interventie door vreemde strijdkrachten. Destijds werd nagenoeg alles van hetgeen aan het tsaristische Rusland herinnerde uitgebannen. Het "oorlogscommunisme" vergrootte de interne chaos. Vandaar de noodgedwongen stap terug, die in het begin van de twintiger jaren met het invoeren van de NEP, Lenin's "nieuwe economische politiek", gezet werd. De hiermede in de jonge staat gedulde half-kapitalistische situatie bleek uitsluitend een overgang naar ingrijpende hervormingen te zijn.

Deze fel bewogen aanvangsperiode stond in het teken van de verwerping van de traditionele culturele en ideologische waarden. Naast een verhoudingsgewijs maar kleine groep bolsjewisten toonden immers brede lagen der bevolking afkeer van vele verschijnselen uit de tsaristische tijd.

Eerst in het midden van de dertiger jaren kon in de Sowjet-Unie getracht worden een rechtsorde op basis van de marxistisch-leninistische doctrine te vestigen. Binnen de "socialistische orde" heersten maar al te veel onzekerheid en willekeur. Zoals de "Stalin-grondwet" van 1936 aantoonde was deze communistische hang naar legaliteit toch nog meer schijn dan werkelijkheid. Veel van het geschreven recht werd niet in praktijk gebracht en bleef slechts een "dode letter".

De gaandeweg door Stalin verworven alleenheerschappij in partij en staat werkte het streven naar aansluiting op het "grote Russische verleden" in de hand. Bij de dood van Lenin in januari 1924 zag Stalin zich bekleed met de sleutelfunctie van algemeen partijsecretaris. Van die plaats in het centraal comité heeft hij zijn macht gestaag vergroot en afgerekend met de oppositie in de partij.

In grove trekken was deze strijd tegen de "contra-revolutionaire" krachten in de CPSU reeds in 1929 beslecht. Trotski, die had gewaarschuwd tegen een toenemende bureaucrativering van de Sowjetmaatschappij, die zijns inziens tot éénmans-dictatuur zou voeren, werd verbannen. Andere "rebellien" werden opgesloten en vroeg of laat geliquideerd.

De frappante bloei, die de jonge Sowjetstaat op het terrein van literatuur, film, beeldende kunst etc. in de twintiger jaren had te zien gegeven, verschrompelde. In de plaats ervan deed het "socialistisch realisme" () zijn intrede. Voortaan moest fel worden geageerd tegen alle "burgerlijke" afwijkingen. De banvloek gold in het bijzonder het "cosmopolitisme". In menig opzicht werd aan gezapige uitingen van kunst, literatuur etc. door de nieuwe machthebbers de voorkeur gegeven.

De CPSU had onder Stalin het eerste Vijfjarenplan ontworpen, dat in 1929 in werking werd gesteld. Hiermede werd de grondslag gelegd voor de Sowjet-Russische zware industrie en voor de collectivisatie van de landbouw. Het gold hier riskante ondernemingen, die van de bevolking ontzaglijke offers eisten, zowel aan mensenlevens als materieel.

In het midden van de dertiger jaren koesterde Stalin kennelijk de overtuiging, dat de positie van de USSR min of meer was geconsolideerd. Bij Stalin, de machtigste figuur in partij en staat, groeide de behoefte aan het vastleggen van zijn eigen waardigheid en betekenis. Als staatsman greep hij terug naar het Russische verleden, het absolutisme van een Iwan de Verschrikkelijke en Peter de grote. Als partijman refereerde hij aan de ideologische wetenschap van Lenin. De in zijn opdracht geschreven geschiedenis van de CPSU werd in de eerste plaats dienstig gemaakt aan een verheerlijking van Stalin's ideologisch "genie". Formeel bleef Stalin daarbij binnen het domein van het marxisme-leninisme.

Deze partijhistorie -internationaal verbreid onder de communisten en meestal aangeduid met haar ondertitel "Korte Leergang"- verscheen in 1938. Dit betrekkelijk beknopte werk doet bij lezing aan als een soort catechismus.

Het leergeslag van "Het Boek".

De invloed van deze "Geschiedenis van de CPSU(t)", is zeer groot geweest. Bijna twintig jaar achtereen gold het leerboek internationaal als het meest gezaghebbende voor de politieke vorming van de communistische kadern. De algemene communistische lof ervoor onttaarde in byzantinisme. Het werd nl. ook in de CPN- aangeduid als "Het Boek" en intensief godoceerd en bestudeerd.

Vrijwel alle communistische partijfunctionarissen op districtsniveau en opwaarts hebben er bij hun scholing mee te maken gehad.

De sedert 1956 openlijk geuite critiek op de persoonscultus van Stalin tastte tevens de "goede" reputatie van het leerboek aan. De repercussies traden vooral aan het licht in de "geheime" rede aan het einde van het partijcongres, die Chroestsjow in februari 1956 heeft gehouden.

Zoals bekend werd op dit XXste CPSU-congres voor het eerst openlijk critiek geleverd op Stalin's schildering van het verleden der partij. Het congres besloot tot het uitgeven van een nieuwe partijhistorie. Als eerste partijsecretaris van het centraal comité gaf Chroestsjow opdracht voor de vervaardiging van "een populair, op geschiedkundige feiten berustend marxistisch leerboek", dat, bijgewerkt tot onze tijd, op wetenschappelijke wijze de internationale betekenis zou weergeven van de strijd, die de partij voor het communisme heeft gevoerd.

Begin juni 1959 werd in Moskou de verschijning van de nieuwe partij-geschiedenis aangekondigd. Het werk is veel omvangrijker dan de "Korte Leergang". Het bevat bijna 750 pagina's compacte druk. Evenals in het oude tekstboek wordt aangevangen met een beschrijving van de gebeurtenissen sedert het jaar 1883. Het relaas loopt tot en met het in februari 1959 geëindigde XXIste congres van de CPSU. Het oude geschiedenisboek van de partij -destijds actueel en bijgewerkt tot 1937- is onderverdeeld in twaalf hoofdstukken. De nieuwe uitgave bevat achttien hoofdstukken benevens een inleiding en een slotverhandeling. Het geheel is thans systematischer uitgewerkt en de gebeurtenissen worden in tijdsorde logischer weergegeven.

De collectieve redactie stond onder leiding van B.N. Ponomarjow, hoofd van de sectie buitenlandse politiek en internationale verbindingen van het centraal comité van de CPSU en lid van de Sowjet Academie van Wetenschappen. Vooraanstaande partij-ideologen en partij-historici hebben aan deze omvangrijke arbeid deelgenomen.

Als norm gold het "wetenschappelijk marxistisch objectivisme". Dit wil zeggen, dat de samenstellers zich weinig of niets hebben laten gelegen liggen aan een werkelijk objectieve behandeling van feiten en gebeurtenissen. Als hoogste goed in de communistische maatschappij geldt het marxistisch-leninistische principe van de partijdigheid in de wetenschap, onder verwerping van de zogenaamde burgerlijke objectiviteit. Het resultaat is, dat ook deze nieuwe geschiedschrijving de feiten, waar nodig, verdraaid weergeeft. In het afgedankte leerboek kreeg de persoonlijke rol van Stalin de grootst mogelijke aandacht.

Het thans verschenen werk legt het accent op de rol van het centraal comité van de CPSU en, waar even mogelijk, op de bijzondere capaciteiten en verdiensten van Chroestsjow. De schrijvers hebben critische woorden aan de "persoonsverheerlijking" gewijd.

Commentaar van Sowjet-zijde.

Op 12 juli 1959 verscheen in de Prawda een artikel van de hoofdredacteur , in samenwerking met , getiteld "De heroïsche weg van de leninistische partij". Duidelijk wordt daarin te verstaan gegeven, dat de thans voltooide geschiedenis van de CPSU de persoonsverheerlijking afwijst maar daarbij geenszins overgaat tot een "volledige ontkenning" van Stalin's positieve rol in het leven van partij en land. (Deze lijn heeft ook Chroestsjow in de laatste jaren -van begin 1957 af- zelf aangegeven).

In het nieuwe leerboek wordt de desbetreffende opvatting als volgt onder woorden gebracht: "De essentie van de partijcritiek op de persoonsverheerlijking is gelegen in het ongedaan maken van de schadelijke gevolgen van die cultus, waardoor het socialisme versterkt is en niet in het over de gehele linie ontkennen van J.W. Stalin's positieve rol in het leven van partij en land".

(Opm.: Het hier onderstreepte woord is in de tekst groot gedrukt).

De nieuwe uitgave roemt de verdiensten van Stalin voor de verdediging van het leninisme en zijn strijd tegen de vijanden van de partij. Evenals in de "Korte Leergang" wordt gefulmineerd tegen de aanhangers van Trotzki, , Zinowjew en andere anti-partijelementen, met toevoeging van een speciale veroordeling van de activiteiten der "anti-partijgroep" van Malenkow, e.a.

Plaats is ingeruimd voor de beschrijving van de "ontaarding", die zich in Stalin's latere levensjaren hebben voorgedaan. Opmerkelijk is daarbij, dat het nieuwe tekstboek t.a.v. de ontsporingen niet teruggaat tot het jaar 1934, hetgeen Chroestsjow in zijn geheime anti-Stalinrede in februari 1956 wél had gedaan. Vermoedelijk was het voor Chroestsjow en zijn medebestuurders bij nader inzien toch te riskant om dieper in de recente partijgeschiedenis te graven, aangezien dan wellicht voor hen zelf compromittante zaken naar voren konden komen. Sommigen, vooral Chroestsjow zelf, zijn immers nauw betrokken geweest bij het ontwerpen en uitvoeren van vele belangrijke partijbeslissingen in de dertiger jaren.

De nu gelanceerde partijhistorie gewaagt nochtans van de ernstige inbreuken, die Stalin op de leninistische normen van het partijleven, van de socialistische legaliteit en de sowjetdemocratie had gemaakt.

Chroestsjow's uitzonderlijk scherpe critiek op de persoon en de gedragingen van de overleden dictator -bovenal in de gereleveerde "geheime" rede van februari 1956- heeft in het leerboek plaats gemaakt voor een zakelijk, tamelijk koel betoog. Het bevat nog vele beschuldigingen en verwijten aan Stalin's adres, o.a. over een doelbewuste verkeerde voorlichting over het tijdstip van het oprichten van de bolsjewistische partij, waarbij het jaartal 1903, dat van zo grote betekenis was, werd genegeerd en vervangen door dat van 1912 (de conferentie van Praag).

De bezwaren, die Lenin in zijn politiek testament uitte tegen Stalin als persoon en zijn beduchtheid voor Stalin's gedrag als toekomstig algemeen partijsecretaris, zijn in het nieuwe tekstboek vermeld. (Stalin had dit voor hem ongunstige document verdonkeremaand. Op het XXste congres werd in de besloten zitting de tekst van het Lenin-testament aan de gedelegeerden uitgereikt, die door de kennisneming ervan geschokt moeten zijn geweest).

De nu uitgegeven partijgeschiedenis stelt, dat vele fouten en tekortkomingen van Stalin, die aan niets anders dan de persoonsverheerlijking worden geweten, de ontwikkeling van de Sowjet-Unie hebben geschaad. De Sowjet-partijhistorie houdt echter staande dat het waarlijk democratische en op de wil van het volk steunende Sowjetsysteem nimmer werd aangetast, een opvatting waar o.a. de Joegoslavische communisten en de volgelingen van Trotzki het niet mee eens zijn. De schrijvers van het Prawda-artikel van 12 juli ageren op dit punt tegen de "kwaadaardige makelijken" van de vijanden van het socialisme.

Beria, de leider van Stalin's geheime politie, die in de loop van 1953 werd geliquideerd, wordt in het leerboek -zoals sindsdien gebruikelijk afgedaan als "een politieke avonturier en een aartsvijand van partij en natie". Zijn ontmaskering zou van grote betekenis zijn geweest voor het versterken van het Sowjetbewind.

Evenals de "Korte Leergang" huldigt de redactie van de herschreven partijgeschiedenis de stereotiepe opvattingen resp. over de leidende rol van de communistische partij, aangeduid als "de partij van het nieuwe type", met haar democratisch centralisme en haar proletarisch internationalisme; de strijd voor de vestiging en de handhaving van de dictatuur van het proletariaat en de opbouw van het communisme; de theorie van de
-socialistische-

socialistische revolutie; de wegen naar het socialisme; het nationale vraagstuk en de eenheid van de arbeidersklasse en de boeren.

B.N. Ponomarjow, de centrale figuur in de redactie van de nieuwe geschiedenis der CPSU, wijdde aan al deze aspecten nog speciale aandacht in een radiorede dd. 26 juni 1959. De ervaring van de CPSU heeft z.i. een betekenis voor de historische ontwikkeling in de gehele wereld. Het is uitermate belangrijk dat thans, nu het land de periode van de tot volle ontplooiing komende opbouw van het communisme is ingegaan, het totaal dezer ervaring gericht zal worden op het vervullen van de zeer grote, historische taken, die het XXIste CPSU-congres heeft vastgesteld.

Door het initiatief van de eerste secretaris van het centraal comité, kameraad Chroestsjow, konden de partij en haar centraal comité een aantal belangrijke politieke en economische maatregelen eerst in theorie uitwerken en nadien, geruggesteund door het gehele volk, praktisch verwezenlijken.

Ponomarjow zeide het een opvallende eigenschap van het nieuwe geschiedenisboek te vinden, dat openlijk melding wordt gemaakt van al de moeilijkheden die de CPSU op haar pad heeft ontmoet. De manier waarop deze zijn overwonnen wordt in het leerboek eveneens beschreven.

Ponomarjow achtte het tijdvak 1953 - 1958 een van de belangrijkste perioden in de geschiedenis van de CPSU. Zijns inziens zal de historische ervaring van de CPSU de marxistisch-leninistische zusterpartijen van andere landen inspireren en alle werkende mensen ten voorbeeld strekken. De fundamentele vraagstukken van het leninisme zijn volgens hem in het thans verschenen leerboek duidelijk behandeld. De geschiedenis van de CPSU toont aan, zo zei hij, dat de werkende massa's alleen onder leiding van de communistische partij al hun krachten kunnen ontplooiën voor de opbouw van het socialisme en het communisme. Deze opbouw opent "het wereldomvattende historische perspectief van het Sowjetvolk", geleid door de CPSU, met toepassing van "de doctrines van Marx, Engels en Lenin". Deze inspanningen getuigen van de "ontembare kracht van de grote denkbeelden van het marxisme-leninisme, van de triomf van de socialistische wereldbeschouwing op de bourgeois-ideologie".

Drogbeeld van "imperialistische veroveringsoorlog" gehandhaafd.

Nog op één markant onderdeel van de herschreven partijgeschiedenis dient te worden gewezen. Het is de passage, waarin wordt volgehouden dat de tweede wereldoorlog aanvankelijk het karakter van een imperialistische veroveringsoorlog had.

-De heersende-

De heersende kringen in Engeland en Frankrijk en de monopolisten in de Verenigde Staten, die achter hen stonden, aldus het betoog, streefden evenals het fascistische Duitsland imperialistische doeleinden na. De heersende kringen in het Westen spoorden Duitsland aan de USSR te overvallen, de macht van de arbeiders en de boeren in de Sowjet-Unie te vernietigen en het socialisme te gronde te richten.

Chroestsjow heeft nog onlangs het in augustus 1939 gesloten Molotow-Ribbentrop-pact verdedigd als een vredesdaad van de Sowjet-Unie, die daarmee buiten de op til zijnde "imperialistische oorlog" kon blijven.

Het in het nieuwe leerboek handhaven van deze onder Stalin reeds gebruikelijke voorstelling van zaken moet dus dienen om het sluiten van het beruchte Molotow-Ribbentrop-pact ideologisch te rechtvaardigen.

Het jongste werk onderscheidt zich van de "Korte Leergang" door het feit dat de klemtoon is verlegd naar vele zaken van praktische aard. Opvallende nieuwe theoretische standpunten worden niet gelanceerd. Aan de practicus Chroestsjow kan dit boek propagandistisch gezien goede diensten bewijzen. Het heeft geen "laatste theoretische wijsheden" gebracht, wat voor de premier en eerste partijsecretaris misschien nog wel zo aantrekkelijk is. Dit kan zijn bewegingsvrijheid ook op ideologisch terrein alleen maar vergroten.

HOOFDSTUK II - ACTIVITEITEN VAN DE CPN EN HAAR HULPORGANISATIES

De CPN

Districtsconferentie Amsterdam

Aan de conferentie van het district Amsterdam, die op 27 en 28 juni 1959 in het partijgebouw "Felix Meritis" werd gehouden, hebben 234 gedelegeerden deelgenomen. Als vertegenwoordigers van het partijbestuur waren aanwezig Harry Verheij en Friedl Baruch.

De inleiding van de secretaris van het district, , was voor het grootste gedeelte gewijd aan het werk in de vakbeweging. Na onder meer gewezen te hebben op de gunstige kansen die het regeringsbeleid de CPN nu biedt om de arbeiders in beweging te brengen, constateerde hij dat bij vele partijgenoten een tegenzin bestaat om de EVC'58 te verlaten en tot het NVV toe te treden. Zij geven hierbij voor niet te willen ondergaan "in de grafkelders van het NVV". De inleider noemde dit een "linkse" opvatting, eertijds voorgestaan door het NAS. (Bedoeld is het Nationaal Arbeids Secretariaat, de trotskistisch getinte vakcentrale van voor de tweede wereldoorlog).

Nauwkeurig omlijnde richtlijnen voor het werken in het NVV, waar sommige partijgenoten om vragen, zeide niet te kunnen verstrekken. Hoofdzaak is, volgens hem, de leden te doordringen van de noodzakelijkheid van de doorbraak, te weten de fusie van de EVC met het NVV. De organisatie van de partij moet afgestemd en gericht worden op het totstandbrengen van de eenheid in de vakbeweging.

Ten aanzien van het aftredende districtsbestuur merkte op, dat dit -naast goede hoedanigheden- ook ernstige "linkse afwijkingen" had vertoond, die vooral naar voren waren gekomen in het dagelijks bestuur, met name bij hemzelf, Chris Bischoff en . Siep Geugjes had zich wankelmoedig getoond.

Verschillende afgevaardigden, die na districtssecretaris het woord voerden, deelden diens mening, dat de regering een situatie schept die het de CPN mogelijk maakt "er op in te slaan". Maar de partij is laks, zo werd er aan toegevoegd. Zij neemt teveel een afwachtende houding aan; er moet tot de aanval worden overgegaan.

-Verkiezing-

Verkiezing van het districtsbestuur.

maakte als woordvoerder van de "candidatenbesprekingscommissie" bekend, het niet nodig te achten over elke kandidaat afzonderlijk de doopceel te lichten. Het voor of tegen van elke kandidaat had de commissie, die zich bij haar keuze mede moest laten leiden door overwegingen van utiliteit, terdege bekeken. Elke wens tot verandering in de voordracht, aldus , kon daarom bij voorbaat als overbodig worden beschouwd.

Van de alsnog gegeven gelegenheid tot het naar voren brengen van bezwaren tegen de gestelde kandidaten werd na deze opmerkingen van nagenoeg geen gebruik gemaakt.

De commissie had, op een totaal van 55, een voorkeurslijst opgesteld van 33 kandidaten, aan de voorzijde van het stembiljet vermeld, met aan de kop de namen van de vijf leden van het districtssecretariaat. Op de achterzijde van het stembiljet kwamen de namen voor van de overige 22 kandidaten. De door de commissie geselecteerden werden allen bij meerderheid van stemmen gekozen.

Commentaar.

In ons land is Amsterdam de enige plaats waar het aantal in de bedrijven werkzame communisten van betekenis kan worden geacht en waar de partij -via de EVC'58- nog in staat is enige invloed op de arbeiders uit te oefenen. Zo er al ergens kansen bestaan om het CPN-congresbesluit 1958 betreffende het toetreden van partijleden en EVC'ers tot de zogenaamde erkende vakbonden te verwezenlijken, dan zou dat in de hoofdstad moeten zijn. Maar ook hier werden nog geen vorderingen op de weg naar "eenheid van vakbeweging" gemaakt.

Het partijbestuur was dan ook verre van tevreden over de verrichtingen van het districtsbestuur, reden waarom het partijbestuurder in mei 1959 aanwees als "instructeur" van het district en, analoog aan de organisatie van de partijtop, een "districtssecretariaat" creëerde. Van dit districtssecretariaat -vóór de conferentie gevormd- maken deel uit:
, , , en
die allen "vrijgestelden" zijn.

maakte er op de conferentie geen geheim van, dat het districtssecretariaat op wens van het partijbestuur gevormd was en dat de "aangewezen" leden daarvan in het districtsbestuur "gekozen" moesten worden.

Door "instructeur" als lid van de kandidatenbesprekingscommissie te doen fungeren liet het partijbestuur zijn invloed gelden op de samenstelling van het districtsbestuur. Daarin hebben thans opvallend veel bedrijfsarbeiders en functionarissen van de EVC-1958 zitting gekregen; ook daaruit blijkt het belang door de partijleiding toegekend aan "het werk in de vakbeweging".

en zijn de enige figuren uit de oude districtsleiding, die hun positie als vooraanstaand districtsbestuurder hebben behouden, zij het dan met namens het partijbestuur direct boven zich. Chris Bischoff en moesten een stap terug doen. Zij werden -evenals Siep Geugjes, die naar een redactionele post bij "De Waarheid" werd terugverwezen- wel als lid van het districtsbestuur herkozen doch maken geen deel uit van het districtssecretariaat.

Paul de Groot zestig jaar.

De algemeen secretaris van de CPN, Paul de Groot, heeft op 19 juli zijn zestigste verjaardag gevierd. Vanzelfsprekend is het partijdagblad "De Waarheid" niet stilzwijgend aan dit feit voorbijgegaan. Enige dagen tevoren werd de verjaardag in een kort bericht onder de aandacht gebracht, waarna op 18 juli een uitgebreide beschouwing over de politieke levensloop van De Groot verscheen. Dit artikel blijkt een uittreksel te zijn van de begin 1959 verschenen verkiezings-brochure "Beproefd in de strijd", waarin een meer uitvoerige biografie van de algemeen secretaris voorkomt. Enkele passages zijn daaruit woordelijk overgenomen. Evenals de brochure is het Waarheid-artikel bijzonder prijzend over het leven en werk van De Groot.

In "De Waarheid" eindigt de levensbeschrijving bij het jaar 1942, zodat niet wordt ingegaan op de periode van De Groot's onderduiken, toen hij zich afzijdig hield van de illegale partij-activiteit.

Ook ter gelegenheid van de vijftigste verjaardag van De Groot verscheen een korte biografie van hem in "De Waarheid". Destijds werd verklaard dat hij zich na 1942 buiten de werkzaamheden van de partij had gehouden in opdracht van de illegale partijleiding, die hem voor de toekomst wilde sparen. Dit is een lezing, die tot aan het uitbreken van het conflict in de partij in april 1958 in communistische kring steeds is aanvaard.

Wat in de brochure van begin 1959 ten aanzien van de De Groot's onderduiken is beweerd, namelijk dat de in de illegale partijleiding gesloten "Engelse agenten" hem buiten het verzetswerk hadden gesloten, wordt in het Waarheid-artikel van 19 juli jl. niet naar voren gebracht.

Met betrekking tot het jongste conflict van de CPN wordt slechts betoogd, dat de partij, dank zij de leiding van De Groot, die steeds elk compromis ten aanzien van de marxistisch-leninistische beginselen heeft afgewezen, in staat is geweest de aanval van de groep Wagenaar-Gortzak af te slaan.

Na de verjaardag van de partijleider heeft "De Waarheid" nog enkele malen aandacht aan dit gebeuren besteed. Er werd melding gemaakt van de vele gelukwensen, mondeling, per brief en per telegram, die de jarige had ontvangen. Daarbij zijn de meeste CPN-districten en vele afdelingen genoemd, alsmede een vijftigtal particulieren. Het feit dat in deze opsommingen verschillende namen tweemaal vermeld zijn, is de redactie van de partijkrant blijkbaar ontgaan.

De algemeen secretaris mocht verschillende telegrafische gelukwensen uit het buitenland ontvangen, onder meer van het centraal comité van resp. de CPSU, de SED en de PCF. Van deze felicitaties werd eveneens melding gemaakt in de dagbladen van deze grote zusterpartijen, de "Prawda", "Neues Deutschland" en "L'Humanité".

Op 28 juli liet De Groot in "De Waarheid" een dankwoord afdrukken aan al degenen die hem hun felicitaties en/of geschenken hadden aangeboden.

Mémoires aangekondigd.

In partijkringen heeft al enige malen het gerucht de ronde gedaan, dat Paul de Groot voornemens zou zijn zich, als een soort toezienend voogd, meer op de achtergrond te gaan bewegen en de praktische leiding van de CPN aan anderen over te laten. Het bericht waarin voor het eerst de aandacht op zijn verjaardag wordt gevestigd, levert nieuw voedsel voor deze verwachting. Er wordt namelijk in medegedeeld, dat De Groot, overeenkomstig een besluit van het partijbestuur, thans voorbereidingen treft om over enige tijd te kunnen overgaan tot het schrijven van zijn herinneringen, die een belangrijke periode uit de geschiedenis van de arbeidersbeweging zullen omvatten, aldus "De Waarheid".

Het 12e Waarheid-Zomerfeest.

Naar het zich laat aanzien kan de leiding van de CPN terugblikken op een redelijk geslaagd Waarheid-Zomerfeest. Naar schatting was het aantal bezoekers rond 15.000, dit is ongeveer anderhalf maal zoveel als in 1957. Zoals bekend is het zomerfeest als gevolg van het conflict in de partij vorig jaar niet gehouden. Het weer was deze keer -anders dan in 1957- geen spelbreker. Men kon beschikken over een meer centraal gelegen terrein en -de gehele-

de gehele entourage overtrof die van vorige feesten in kwaliteit en omvang. Een grondige voorbereiding was hieraan niet vreemd.

Een aandeel in het welslagen van het feest is geleverd door de SED, de Oostduitse communistische partij. Zij stelde de 10.000 herinneringstegels ter gelegenheid van het veertig-jarig bestaan van de CPN ter beschikking, die in de DDR waren gebakken. Voorts was met medewerking van de vereniging "DDR-USSR" een ruimtevaart-tentoonstelling ingericht, waar o.m. een aantal Spoetnikmodellen bezichtigd kon worden. Volgens de partijkrant werden 6.000 herinneringstegels uitgereikt en bezochten 7.000 volwassen personen de expositie betreffende de ruimtevaart.

Aan sommige onderdelen van de gemaakte plannen kon geen uitvoering worden gegeven. Pogingen om de Amerikaanse negerzanger en de Franse chansonnier te engageren hadden schipbreuk geleden. Het optreden van de nadien gecontracteerde Oostduitse zanger alsmede dat van de vermaarde Russische clown zou niet doorgaan zijn wegens het niet verlenen van de vereiste visa.

Het feest werd kort na de middag officieel geopend door de directeur van "De Waarheid". Het Tweede Kamerlid Marcus Bakker sprak hierna de politieke rede uit. Het is meer dan ooit voor de NVV-ers en de EVC-ers duidelijk geworden, zo zei hij o.m., dat eenheid van organisatie hun voornaamste opgave is voor de komende tijd. Voorts riep hij de aanwezigen op mede te werken aan een grootscheepse versterking van de CPN en haar dagblad door nieuwe leden en lezers te winnen en een bedrag van f 160.000,- in te zamelen. Over het resultaat van de lopende financiële actie werd niet gerept.

Tevoren had partijbestuurder Henk Hoekstra in een speciale bijeenkomst voor partijveteranen het woord gevoerd, waarbij hij mede de vele offers herdacht die de partij in de afgelopen veertig jaar had gebracht. Het communisme, dat in 1917 door het Westen een experiment werd genoemd, is thans uitgegroeid tot een wereldomvattend stelsel, aldus Hoekstra.

Na afloop van deze bijeenkomst ontvingen de partijveteranen een rode anjer in het knoopsgat. Het CPN-dagblad vermeldt een vijftiental van hen met name.

Belangstelling uit het buitenland.

Enkele vertegenwoordigers van zusterbladen in West-Europa hebben een bezoek gebracht aan het zomerfeest. Zo waren o.a. aanwezig namens "l'Humanité" (Frankrijk), en voor

- "Le-

"Le Drapeau Rouge" (België), voor de "Vorwärts" (Zwitserland) en een niet nader bekend geworden afgevaardigde uit Oostenrijk.

De boodschappen die deze vertegenwoordigers -teruggekeerd in hun land- tot "De Waarheid" richtten, bevatten een huldebetoon, aanmoedigingen en betuigingen van solidariteit. Voorts concludeerden zij uit het grote aantal bezoekers van het zomerfeest, dat de CPN het vertrouwen geniet van "het meest bewuste deel" van de arbeidersklasse. Volgens de Franse afgevaardigde is het 12e Waarheid-Zomerfeest een schrede voorwaarts op de weg naar de overwinning van het socialisme in Nederland.

Het publiceren van een samenvatting van deze boodschappen in het partijdagblad heeft kennelijk tot doel de lezers nog eens duidelijk te maken dat in het conflict in de CPN het gelijk geheel en al aan de zijde van de leiding was en dat deze partij onverminderd de steun geniet van haar zusterpartijen.

Betwijfeld kan worden of zich onder de feestgangers nog officiële vertegenwoordigers van de Oosteuropese communistische partijen bevonden hebben. Waarschijnlijk hebben zij er van afgezien afgevaardigden aan te wijzen omdat zij vreesden dat deze niet in Nederland zouden worden toegelaten. De redactie van het Roemeense partijblad "Scanteia" zond een telegrafische gelukwens.

In "De Waarheid" werd ook nog melding gemaakt van telegrammen van de veteranendelegatie van de CPN, die ten tijde van het zomerfeest in de Sowjet-Unie vertoefde en van dominee uit Oostburg, die daar eveneens verbleef. In deze groet geeft ds. duidelijk blijk van zijn communistische gezindheid. Hij zegt er diep van overtuigd te zijn dat de strijd van de CPN ook zijn strijd is en eindigt zijn groet met een "Leve de CPN".

Verklaring dagelijks bestuur CPN.

Blijkens de verklaring die het dagelijks bestuur van de CPN naar aanleiding van het zomerfeest in "De Waarheid" liet afdrukken, acht dit het welslagen van dit feest een bewijs, dat de CPN zich krachtig hersteld heeft van de verliezen die het conflict in de partij heeft veroorzaakt. Dit zou vooral gebleken zijn uit de aanwezigheid van velen, die oorspronkelijk gehoor hadden gegeven aan wat genoemd werd "de reactionaire handlangers groep-Wagenaar".

Het dagelijks bestuur roept in deze verklaring tenslotte de afdelingen op maatregelen te treffen om de uitvoering van de op het zomerfeest gestelde taken met geestdrift ter hand te nemen.

-Deze taken-

Deze taken waren medio augustus in een te Amsterdam gehouden conferentie van medewerkers aan "De Waarheid" voorgelegd. Conform het voorstel werd besloten van 1 oktober tot 7 november 1959 de traditionele "Maand van de Pers" te houden en 1100 nieuwe abonnees te winnen. Bij die gelegenheid deelde de Waarheid-directeur mede dat het er thans om gaat netto-abonneewinst te maken. In de afgelopen werkcampagne -taak 3500 nieuwe abonnees- waren namelijk wel 3661 abonnees gewonnen doch uiteindelijk was er toch nog een verlies geboekt.

Agitatie onder West-Duitse toeristen.

Het partijbestuur van de CPN heeft een aantal pamfletten in de Duitse taal laten vervaardigen met de bedoeling deze onder toeristen uit West-Duitsland te verspreiden. Aan de opdracht hiertoe werd door enige partijgenoten, vooral in de kuststreek van Noord-Holland, gevolg gegeven. Ook werd daar op enkele plaatsen de leuze "Adenauer ist Krieg" gekalkt.

De door verspreiders opgedane ervaringen waren niet altijd van aangename aard. Door de weinige Duitsers, die hen niet negeerden, werden zij soms misprezen als "Holländische Kommunisten". Gezien de samenstelling en de inhoud van het vlugschrift valt zulks niet te verwonderen. Nadat de Duitsers onder meer met nadruk in herinnering wordt gebracht hoezeer zij zich tijdens de laatste wereldoorlog ook in ons land hebben misdragen, wordt hun gevraagd waarom zij zich door Adenauer tot een nieuwe oorlog laten leiden. Indien zij zich daar niet tegen verzetten, zo wordt hun in het pamflet voorgehouden, zal hun land in een massagraf veranderd worden.

Tenslotte worden de toeristen opgewekt te helpen in de strijd tegen de atoompolitiek van Adenauer, te ijveren vóór het verbod van de atoombom en de verwijdering van de vroegere nazi's uit het Westduitse bestuursapparaat en het herstel van de democratie, alsmede de vrijlating te eisen van de gevangenen gezette Duitse communisten.

"New Times" over de CPN.

In het tijdschrift "New Times" no. 19 - mei 1959 (uitgave in de Engelse taal), dat te Moskou verschijnt, geeft een zekere een korte schets van de sociale en politieke verhoudingen in ons land met als voornaamste thema de verkiezingen van maart 1959. Het artikel is een nauwkeurige weergave van de lezing en de opvattingen van de CPN in alle daarin behandelde kwesties. Het had geschreven kunnen zijn door een CPN-journalist.

In het opstel komt de bekende overschatting van kracht en invloed van de CPN naar voren, die ook in "De Waarheid" wordt gedemonstreerd. Zo wordt bijvoorbeeld beweerd dat de CPN en de "nauw met haar verbonden EVC" in 1957/1958 in verweer tegen de bestedingsbeperving een aantal belangrijke stakingen organiseerde, waarmee de grondslag werd gelegd voor een gezamenlijke actie met de socialistische vakverenigingen. Met het houden van de -tussentijdse- verkiezingen in april 1959 zou de reactie tevens de bedoeling hebben gehad de CPN een slag toe te brengen. Deze bevond zich in 1958 in een moeilijke positie.

Ook in zijn korte omschrijving van de oorzaak van de moeilijkheden in de CPN volgt trouw de visie van Paul de Groot. Aan het eind van 1957, aldus de uiteenzetting, was een "revisionistische" groep in verzet gekomen tegen het democratisch centralisme en de invloed van de partij in de communistische vakbeweging en trachtte de groep de leiding van de partij in handen te nemen. De aanvoeders van deze "revisionisten" Brandsen en Reuter, werden door partijvoorzitter Wagenaar en partijbestuurder Gortzak in bescherming genomen en werden bijgestaan door de burgerlijke pers. Alle "revisionistische" leiders werden evenwel op een zitting van het partijbestuur geroyeerd.

Op deze wijze zag de groep Wagenaar zich andermaal in een Sowjet-Russische uitgave als "revisionistisch" veroordeeld.

Ook de verklaring van Paul de Groot, door deze afgelegd onder de eerste indruk van de magere verkiezingsuitslag, nl. dat de overwinning op de "revisionisten" de partij veel bloed had gekost, wordt in "New Times" vrijwel woordelijk herhaald.

* * *

Jeugdbeweging.

Wereldjeugdfestival.

Van 26 juli tot 4 augustus jl. vond in Wenen het 7e Wereldjeugdfestival plaats. Het was de eerste keer in de geschiedenis van de festivals dat de organisatoren een stad vóór het IJzeren Gordijn als plaats van samenkomst hadden gekozen. Het programma was heel wat minder omvangrijk dan bij vorige gelegenheden. Ook het aantal deelnemers lag aanzienlijk lager: ditmaal 18.000, tegen 31.000 in 1957 op het festival in Moskou.

Bij de hoge kosten, die het festival in Wenen met zich meebracht, konden de communistische organisatoren voor het eerst niet rekenen op financiële steun van het ontvangende land. Het deswege niet kunnen beschikken over wat ruimere geldmiddelen heeft de omvang van het bezoek tevens verminderd.

Alhoewel uit Nederland 230 personen aan het festival mochten deelnemen, slaagde het voorbereidingscomité in ons land er niet in zoveel gegadigden te vinden. Op 22 juli vertrokken slechts 164 Nederlandse festivalgangers naar Wenen. Tot aan de zône-grens van Oost-Duitsland werd de reis per bus gemaakt. Vervolgens ging het gezelschap per trein naar Dresden, vanwaar per autobus naar Praag gereisd werd. Na een oponthoud aldaar van een dag vertrok men op 25 juli naar Wenen. De terugreis maakten de deelnemers langs dezelfde route. Op de thuisreis waren zij nog een halve dag te gast in Dresden. Zoals bekend, werd van deze omweg gebruik gemaakt omdat de DDR en Tsjechoslowakije aanzienlijke reisfaciliteiten verleenden. Hierdoor kon men de deelnemersprijs, die toch nog hoog was, op f 325,- stellen.

het programma van het festival omvatte een groot aantal culturele en sportmanifestaties. Daarnaast werd een dag speciaal gewijd aan de vrede, aan de strijd tegen de atoomwapens en vóór ontwapening en vreedzame coëxistentie. Op een andere festivaldag werd aandacht geschonken aan de vriendschap tussen de jongeren van de onafhankelijk geworden gebieden en aan de solidariteit met de jeugd van de koloniale landen. Ook vonden studenten-, beroeps- en landenontmoetingen plaats.

De ontmoeting met de Indonesische delegatie stond, zo als te begrijpen, geheel in het teken van de kwestie Nieuw-Guinea. Namens het ANJV, de OPSJ en de communistisch georiënteerde studentenvereniging "Perikles" voerde , vice-voorzitter van het ANJV, het woord. Deze or-

ganisaties, zo bracht hij naar voren, hadden niet kunnen verhinderen dat de wijziging van de dienstplichtwet werd aangenomen. Aangezien evenwel nog geen troepen werden verscheept, zou, aldus , de belangrijkste taak van het ANJV voor de komende tijd zijn, dit te voorkomen en zodoende de uitvoering van de wet "onmogelijk te maken".

ANJV-vredesdemonstraties.

Ofschoon de aandacht van de ANJV-leiding in juli grotendeels werd opgeëist door de festival-voorbereidingen, heeft het communistische jeugdverbond toch nog kans gezien enige activiteit te ontplooiën met betrekking tot de vrede en het verbod van de atoomwapens.

In de eerste helft van juli werd in Friesland en in de Zaanstreek een fiets- en bromfietstocht georganiseerd. De demonstranten droegen borden met zich mee met opschriften als "Verbod van A- en H-bom", "Geen atoomleger", "Geen troepen naar Nieuw-Guinea" en "Geen raketbases". Na afloop werden protestmeetings gehouden, waarop leden van de dagelijkse leiding van het ANJV het woord voerden. In Zaandam wees op de betekenis van deze demonstraties. Volgens hem zal er in Nederland een massaal verzet groeien tegen het opslaan van kernwapens. Een der hoogtepunten daarin, aldus , zou een grote manifestatie zijn, die in de komende winter in Amsterdam zal plaatsvinden. Hij wakte de aanwezigen op nu al met de voorbereidingen daarvan te beginnen.

De vice-voorzitter van het ANJV doelde hierbij kennelijk op het reeds vroeger in het vooruitzicht gestelde ANJV-festival voor de vrede, dat nog steeds niet plaats vond. Het besluit daartoe werd op het 7e ANJV-congres in april 1958 genomen. Oorspronkelijk zou het festival met Kerstmis 1958 plaats vinden. Aangezien in diezelfde periode de CPN haar 19e partijcongres belegde, stelde het ANJV het tot Pasen 1959 uit.

Het lag in de bedoeling voor het festival zoveel mogelijk andersdenkenden aan te trekken, waarbij men speciaal het oog had op "jeugdige sociaal-democraten". In december 1958 deed het communistische jeugdverbond serieuze pogingen om met hen in contact te treden. De belangstelling in die kringen bleek echter vrijwel nihil. Het hoofdbestuur besloot derhalve begin 1959 het festival nogmaals op te schorten, nu tot het eind van het jaar. Als reden werd ditmaal opgegeven dat het ANJV bij de tussentijdse verkiezingen alles moest doen om steun te verlenen aan de CPN.

Uitwisseling met Leningrad.

Enige jaren geleden heeft _____, een ANJV-er uit de hoofdstad, de correspondentie-club "Amsterdam-Leningrad" opgericht. Dit geschiedde op verzoek van het ANJV-hoofdbestuur, dat natuurlijk een "spontaan" contact tussen jonge Russische en Nederlandse communisten zeer op prijs stelde. De club telt circa 20 leden en voert regelmatig correspondentie met de groep in Leningrad. Persoonlijk contact had voor het eerst plaats in 1957 op het 6e Wereldjeugdfestival te Moskou. In 1959 ontving de Amsterdamse club de uitnodiging om van 27 juli tot 7 augustus naar Leningrad te komen, ter kennismaking met de leefwijze van het Sowjet-Russische volk. De reiskosten bedroegen f 300,- per persoon. De deelnemers vertrokken op 25 juli jl. per trein via Polen naar de Sowjet-Unie.

Het schijnt in de bedoeling te liggen nog dit jaar de Leningraadse correspondentie-vrienden voor een tegenbezoek aan ons land uit te nodigen.

Het 5e congres van de WFDJ.

Van 10-16 augustus jl. kwam het 5e congres - sinds 1957 "algemene vergadering" genaamd - van de Wereldfederatie van Democratische Jeugd in Praag bijeen. Volgens de communistische pers waren er afgevaardigden uit 93 landen, die tezamen 270 organisaties vertegenwoordigden. Voorts waren er 156 waarnemers namens 109 andere organisaties.

Vanzelfsprekend hield men zich bezig met de resultaten van het 7e Wereldjeugdfestival, doch tevens werd bijzondere aandacht besteed aan de Duitse kwestie. Ten aanzien daarvan eiste het congres maatregelen tot het stopzetten van de herbewapening van West-Duitsland en de uitrusting van het Westduitse leger met raket- en atoomwapens.

In het actieprogram van de Wereldfederatie voor de komende twee jaar komt een wereldjeugdforum voor, in Moskou te organiseren over het onderwerp: "de zorgen van de jeugd in het midden van de 20ste eeuw". Verder zal een bijeenkomst plaatsvinden van Europese jongeren. Ook is de WFDJ van plan in 1960 een jeugdconferentie voor de Balkanlanden in Boekarest te beleggen. Daar zal van gedachten gewisseld worden over het aandeel van de jeugd in de campagne om van dit gebied een atoombomvrije vredeszone te maken. Een soortgelijke conferentie zal voor de Aziatische jeugd georganiseerd worden. De WFDJ zal, zo werd besloten, steun verlenen aan de voorbereidingen van het 2e Afrikaanse jeugd- en studentenfestival.

Voor het Algemeen Nederlands Jeugdverbond werd het congres bijge-

woond door , vice-voorzitter, , lid dagelijkse leiding en , lid hoofdbestuur. Ook was aanwezig , tot voor kort voorzitter van de communistisch georiënteerde studentenvereniging "Perikles".

Het congres verkoos een nieuw Bureau. In de plaats van werd (Italië) president van de WFDJ. (Frankrijk) blijft secretaris-generaal, (DDR) werd in het secretariaat gekozen.

Het 8ste Wereldjeugdfestival in 1962.

Op het 5e congres van de WFDJ werd ook een besluit genomen over het tijdstip van het volgende Wereldjeugdfestival. Dit zal niet over twee, maar over drie jaar, dus in 1962 plaats vinden. Vermoedelijk hebben de deelnemende nationale en internationale organisaties geklaagd over het teveel aan voorbereidend werk, dat om de twee jaar te houden festivals met zich meebrengen, waardoor zij praktisch niet meer aan andere noodzakelijke activiteiten toekomen. Men krijgt ditmaal een jaar extra respijt.

Ietwat ondoordacht maakte "De Waarheid" van 17 augustus melding van het besluit van de WFDJ over het in 1962 te houden 8ste Wereldjeugdfestival. Vier dagen later werd dit bericht herroepen en maakte het partijdagblad bekend dat de Wereldfederatie geen "besluit" had genomen, doch slechts een "aanbeveling" had gedaan. Een "besluit" omtrent tijd en plaats van het nieuwe festival kan immers alleen door het (zogenaamd autonome) Internationale Comité van Voorbereiding genomen worden.

Vrouwenbeweging.

De NVB.

Van 5 tot 12 september a.s. organiseert het hoofdbestuur van de Nederlandse Vrouwenbeweging in Hulshorst voor leden en belangstellenden het jaarlijkse vrouwenkamp. In tegenstelling tot de voorgaande kampen wordt naast ontspanning ook scholing gegeven. De NVB hecht hieraan blijkbaar grote waarde. Het besloot bestuursleden op kosten van de afdelingen te laten deelnemen. De inleidingen worden gehouden door de hoofdbestuursleden Annie Averink, en . Zij zullen respectievelijk spreken over "Doel en Werken van de NVB, "De betekenis van het 7-jaren plan in de Sowjet-Unie" en "Het vraagstuk van de rassendiscriminatie en de strijd van " .

Internationale Vrouwendag 1960.

De Internationale Democratische Vrouwenfederatie, waarbij de NVB is aangesloten, heeft het plan de 50ste verjaardag in 1960 van de Internationale Vrouwendag met veel luister te vieren. In de loop van juli kwam in Malmö een initiatiefcomité bijeen om nu reeds met de voorbereidende werkzaamheden te beginnen.

Internationale Vrouwenconferentie in Brunate.

Op 10, 11 en 12 juli 1959 vond in Brunate (Italië) een conferentie plaats van vrouwen uit verschillende Europese landen. De Italiaanse regering had geen visa verleend aan delegaties afkomstig uit communistische landen, die diensgevolge verstek moesten laten gaan.

Beraadslaagd werd over de verantwoordelijkheid van de vrouw in het atoomtijdperk. Over deze conferentie - die oorspronkelijk in Stresa zou worden gehouden - had de Internationale Democratische Vrouwenfederatie in Rome reeds op 11 en 12 mei een voorbespreking georganiseerd met vertegenwoordigsters van communistische en pacifistische organisaties uit Europa. Daar had men tot de vrouwen en vrouwenorganisaties van geheel Europa een oproep gericht om na te gaan wat gedaan kon worden voor de onmiddellijke stopzetting van alle proefexplosies met kernwapens en de vervaardiging van deze wapens.

De conferentie in Brunate werd voor Nederland van communistische zijde bijgewoond door _____, organisatie-secretaresse van de NVB en _____. De laatste is lid van het districtsbestuur CPN/Rotterdam. Zij trad in het verleden op als secretaresse van de communistische actie-groep tegen de Duitse herbewapening "Dat Nooit Weer".

Voor de pacifistische organisaties "De Derde Weg", de Internationale Vrouwenorganisatie voor Vrede en Vrijheid en de Pacifistisch Socialistische Partij waren aanwezig _____ en mevrouw _____.

De laatste gaf in de PSP-radio-uitzending van 17 augustus een verslag van deze vrouwenconferentie.

De conferentie ging accoord met een verklaring waarin de wens tot stopzetting van proeven met kernwapens, een geleidelijke instelling van atoombombvrije zônes, verbod van de fabricage van atoomwapens, vernietiging van de reeds bestaande voorraden en internationale contrôle op de naleving van deze maatregelen werd gevraagd. Een delegatie moest deze verklaring overhandigen aan de ministers van Buitenlandse Zaken van de Grote Vier in Genève.

Vredesbeweging.

Conferentie in Warschau.

Sinds het 2e appèl van Stockholm hebben de internationale mantelorganisaties en de Wereldvredesbeweging in het bijzonder, hun volle aandacht besteed aan de voortgezette conferentie van ministers van Buitenlandse Zaken in Genève.

Hierbij werd, ter ondersteuning van de buitenlandse politiek van de Sowjet-Unie, voortdurend propaganda gemaakt voor een topconferentie.

Op 4 en 5 juli vond in Warschau de Conferentie voor Ontspanning en Veiligheid in Europa plaats, georganiseerd door het Poolse Vredescomité. Medio juni was reeds in de communistische pers aangekondigd, dat op initiatief van de vredesbewegingen uit verschillende landen een Europese conferentie zou worden gehouden. Voorstellen en praktische maatregelen ter verzekering van de veiligheid in Europa zouden het onderwerp van bespreking vormen.

Aan de bijeenkomst werd deelgenomen door 120 deelnemers uit 22 Europese landen. Nederland werd vertegenwoordigd door mevrouw

, lid van de WVR en lid van het algemeen bestuur van de NVR.

De communisten hadden deze vergadering bijeengeroepen om aan het Sowjet-standpunt inzake de Duitse kwestie en de stopzetting van de proeven met kernwapenen kracht bij te zetten.

De conferentie, voorgezeten door , secretaris van de Franse Unie van schrijvers, besloot haar werkzaamheden met de eenstemmige aanvaarding van een "Boodschap aan de openbare mening", die tevens opgezonden werd aan de conferentie van ministers van Buitenlandse Zaken in Genève. De deelnemers wezen hierin op de noodzaak van een topconferentie, het instellen van gedemilitariseerde zônes in Europa en de stopzetting van atoomproeven. Ook spraken zij hun bezorgdheid uit over het bestaan van twee afzonderlijke Duitse staten. De vertegenwoordigers van deze staten moeten, aldus het appèl, tot overeenstemming komen over de vorming van een comité, dat de hangende kwesties zal regelen.

Delegatie naar Genève.

Zoals reeds gemeld in MO no. 6, 1959 organiseerde de Nederlandse Vredesbeweging, in aansluiting op de internationale activiteiten, op 29 juni in Amsterdam een "mobilisatie-avond" onder het motto "Genève moet slagen".

De initiatiefnemers beoogden een landelijke campagne op touw te zetten met het doel delegaties, bestaande uit vrouwen, voormalige politieke gevangenen en bedrijfsarbeiders, naar Genève te zenden.

Als uitvloeisel van deze actie, vertrok op 11 juli 1959 de eerste Nederlandse "vredesdelegatie" naar Genève. Zij bestond uit

, redacteur van "Strijdend Nederland", het blad van de EVC-1958;
, secretaresse van de Nederlandse Vredesraad en mevrouw
, namens het communistische comité van oud-gevangenen van het voormalige concentratiekamp Ravensbrück.

De delegatie werd ontvangen door de plaatsvervangend minister van Buitenlandse Zaken van de Sowjet-Unie, , door dr. van de West-duitse delegatie, de Engelsman en de gedelegeerde van de DDR, dr.

De aanstaande ontmoeting tussen Eisenhower en Chroestsjow is door de Nederlandse Vredesraad verwelkomd als een nieuwe stap op de weg naar de topconferentie.

Het algemeen bestuur van de NVR publiceerde te dien aanzien een oproep, waarin het zijn instemming met het voorgenomen gesprek tussen beiden betuigt. Tevens wordt daarin aangespoord boodschappen en petitie-terzake naar de vertegenwoordigers van de grote mogendheden te blijven zenden. Zelf heeft de Raad reeds een telegram aan de beide leiders gezonden.

In samenwerking met en mogelijk onder auspiciën van de NVR is een zogenaamd initiatiefcomité: "Boodschap aan de leiders der vier grote mogendheden" met een nieuwe handtekeningcampagne begonnen. In de aan Eisenhower, Chroestsjow, MacMillan en De Gaulle gerichte boodschap wordt aangedrongen op een topconferentie, opdat de proeven met kernwapens onvoorwaardelijk worden stopgezet en atoomvrije zônes, speciaal daar waar de vrede in gevaar is, zoals in het hart van Europa, tot stand worden gebracht. Als secretaris van dit comité treedt op , adhaerent van "De Derde Weg", die het secretariaat van de Nederlandse Vredesraad als correspondentieadres heeft gekozen.

NVR-vacantiereizen.

Als plezierige attractie voor de onvermoeide vredesstrijders is de NVR er deze zomer toe overgegaan vacantiereizen naar het buitenland te organiseren.

Van juni tot en met augustus werd door de "Reisdienst" van het blad "Vrede" een zes-tal reizen met een totaal van 250 deelnemers naar Tsjechoslowakije verzorgd. Gedurende deze reizen verbleven de Nederlanders telkens twee dagen in Praag, als gasten van het Tsjechische Vredescomité.

Een der groepen, die hoofdzakelijk uit bouwvakarbeiders bestond, heeft van de vakantie gebruik gemaakt contact op te nemen met Tsjechische collega's. Zij besloten een brief te zenden naar de conferentie van de ministers van Buitenlandse Zaken in Genève, waarin geprotesteerd werd tegen de uitrusting van het Westduitse leger met kernwapens. Tevens bevatte het schrijven een eis de kwestie Berlijn door onderhandeling tot oplossing te brengen.

Culturele samenwerking.

Vereniging USSR-Nederland geïntroduceerd.

De vereniging USSR-Nederland heeft reeds kort na haar oprichting te Moskou (24-6-1959) een foto-tentoonstelling ingericht in het Huis der Vriendschap, dat de zetel is van de Unie van Sowjet-verenigingen van vriendschap en culturele betrekkingen met het buitenland. De tentoonstelling werd 3 juli geopend en bestond uit circa 100 foto's, verkregen uit een door de Vereniging "Nederland-USSR" in het voorjaar gehouden "fotowedstrijd Nederland". Een aantal foto's benevens flitsen uit een filmpje, dat mede tot de inzendingen van de fotowedstrijd behoorde, werden het Sowjet-Russische publiek ook per televisie getoond.

Volgens "De Waarheid" was het de bedoeling de tentoonstelling in Moskou enkele weken te laten duren en het materiaal daarna ook in Estland, Letland en Lithauen te exposeren.

Uiteraard is ook door de leiding der Vereniging "Nederland-USSR" aandacht geschonken aan de oprichting van haar Sowjet-Russische tegenhanger en aan de fototentoonstelling te Moskou. De indruk bestaat echter, dat de Nederlandse bestuurders een beetje boos waren over de manier, waarop de Russen de zaak hadden aangepakt. Hoewel "De Waarheid" het verslag van haar Moskouse correspondent over de oprichtingsbijeenkomst als front-paginanieuws beschouwde, kreeg een zelfde artikel in het maandblad van de vereniging "Nederland-USSR" een plaatsje op de achterpagina. Bovendien heeft men het nodig geoordeeld bij dit verslag aan te tekenen, dat de leiding van "Nederland-USSR" de oprichting van "USSR-Nederland" - in een brief aan de voorzitter - had begroet,

"zodra zij daarvan kennis had genomen" . Kennelijk is "Nederland-USSR" eerst later van de oprichting verwittigd en heeft haar bestuur dit minder elegante gebaar van Moskou niet kunnen verkroppen.

De jonge, Moskouse vereniging zal dienen om de culturele relaties tussen Nederland en de Sowjet-Unie zoveel mogelijk te versterken. Derhalve moeten contacten in Nederland worden gezocht. Tijdens de oprichtingsvergadering werd reeds een "boodschap" samengesteld, die gericht is aan de "maatschappelijke organisaties en werkers van verschillende beroepen in Nederland, die voor uitbreiding zijn van de vriendschappelijke betrekkingen in culturele samenwerking met de Sowjet-Unie", waarin uitleg wordt gegeven van de doelstellingen der vereniging.

Persoonlijk incident.

De hiervoren vermelde ontstemming in de leiding van "Nederland-USSR" kreeg nog een persoonlijk accent.

Op 21-7-1959 publiceerde het dagblad "Het Parool" een artikel, waarin nieuwe moeilijkheden in de gelederen der CPN werden gesignaleerd. De bekende auteur Theun de Vries, lid van het partijbestuur van de CPN, zou zijn verbolgenheid hebben uitgesproken over de nalatigheid van de Sowjet-Russische autoriteiten, om de Vereniging "Nederland-USSR" (van welke vereniging De Vries voorzitter is) tijdig en rechtstreeks in kennis te stellen van de oprichting van "USSR-Nederland".

Het ongenoegen van De Vries was zo groot, aldus "Het Parool", dat hij reeds tegenover leidinggevende figuren van de Socialistische Werkers Partij (Wagenaar/Branden) te kennen had gegeven hun zakelijke bezwaren tegen de CPN te delen. Het artikel herinnerde er aan, dat De Vries de schrijver is van de verzetsroman "Het meisje met het rode haar", waarin Gerben Wagenaar onder de naam "Freek" een heldenrol speelt. Het feit, dat de boeken van De Vries worden uitgegeven door "Pegasus" (die tevens de verkoop en vertaalrechten heeft) zou hem ervan weerhouden openlijk stelling te nemen tegen de CPN-leiding.

Daags daarop verschenen in verschillende andere niet-communistische dagbladen artikelen van ongeveer dezelfde inhoud.

"De Waarheid" reageerde met een felle tegenspraak van Theun de Vries op het artikel in "Het Parool". Voorts werd een bezoek van Theun de Vries aan Moskou aangekondigd in "De Waarheid" van 8-8-1959, vermoedelijk als een poging om de geruchten over een gespannen verhouding tussen de Ver-

eniging "Nederland-USSR" en haar Sowjet-Russische tegenhanger te logenstraffen. Het bericht vermeldt, dat De Vries van de Unie van Sowjet-verenigingen voor vriendschappelijke en culturele betrekkingen met het buitenland te Moskou en van de vereniging "USSR-Nederland" een uitnodiging ontving voor een vriendschapsbezoek aan de USSR. (Zijn reis duurde van 8-22 augustus 1959).

* * *

Vakbeweging

De CAO-Metaalindustrie.

Het CPN-dagblad "De Waarheid" en de EVC 1958 hebben uiteraard - in agitatorische zin - veel aandacht besteed aan hetgeen zich rondom de vernieuwing van de CAO voor de metaal-industrie heeft afgespeeld.

Naar men weet, maakte de regering haar besluit om een loonsverhoging van 5% per 1 augustus in de metaalbedrijven goed te keuren in de avond van de 26e augustus bekend. Geruchten over een weigering tot goedkeuring van het ontwerp-CAO hadden kort tevoren enige spanning veroorzaakt onder de betrokken werknemers, die er reeds ontevreden over waren dat de beslissing zo lang op zich liet wachten. Alleen bij Werkspoor Amsterdam leidde dit op 26 augustus tot een staking van de + 1500 man sterke dagploeg, die 's ochtends opkwam. Andere belangrijke metaalbedrijven in de hoofdstad, zoals de twee grootste scheepswerven - de NDSM en ADM - (die verhoudingsgewijze verreweg het grootste aantal communisten onder hun werknemers tellen), ondervonden nog geen arbeidsmoeilijkheden. Evenmin was dit het geval bij de metaalbedrijven te Rotterdam en omgeving.

Bij Werkspoor Amsterdam werd het werk des middags om 2 uur hervat. De directie had nadrukkelijk verzekerd de overtuiging te zijn toegedaan dat de regering de 5% loonsverhoging zou goedkeuren. Meerdere dagbladen verschenen op 26 augustus des namiddags met het bericht dat de CAO er hoogstwaarschijnlijk toch met het verlangde percentage door zou komen (De officiële beslissing zou echter eerst later op de dag vallen).

De voorlichting die "De Waarheid" op 26 augustus gaf onderscheidde zich van die der niet-communistische kranten door haar onverminderd agitatorisch karakter. Het blad bleef uitgaan van de stelling dat slechts een algemene staking in de metaal-industrie de 5% loonsverhoging van de regering kon afdwingen. "De Waarheid" maakte dan ook in haar opvallende reportage over de staking bij Werkspoor Amsterdam geen melding van de redenen waarom de arbeiders weer aan het werk waren gegaan. Dit zou immers niet hebben gestrookt met de overdreven of gefingeerde berichten over "acties" bij diverse metaalbedrijven in het Westen van het land. Het communistische uitgangspunt bleef dat slechts heel van een algemene werkstaking te verwachten was.

Het is bezwaarlijk vast te stellen in hoeverre juist bij Werkspoor Amsterdam de communistische propaganda van invloed is geweest op het

besluit van de arbeiders in staking te gaan. De Metaalbond van de EVC '58 had op 26 augustus in alle vroegte niet alleen bij Werkspoor doch ook bij de andere grote metaalbedrijven een pamflet verspreid, waarin als vaststaand werd aangenomen dat de regering voorlopig slechts een loonsverhoging van 3% zou goedkeuren en voor de resterende 2% een wissel op de toekomst wilde afgeven. De metaalbewerkeren werden in het pamflet aangespoord "in eenheid van actie" voor de rechtmatige 5% op te treden. Mogelijk heeft dit pamflet van de EVC 1958 bij Werkspoor Amsterdam gewerkt als de druppel die de emmer deed overlopen.

De volgende dag verspreidde de EVC-1958 opnieuw een pamflet aan de ingangen van Werkspoor te Amsterdam en andere bedrijven. Volgens dit laatste pamflet had de hantering van het stakingswapen de doorslag gegeven en vormden de acties der metaalarbeiders een belangrijke bijdrage in de strijd voor een algemene loonronde.

Onder de kop "Overwinning door massa-actie" gaf Paul de Groot in "De Waarheid" van 28 augustus zijn visie op het verloop van zaken. In tegenstelling tot hetgeen vroeger gebruikelijk was, eist De Groot de eer van de overwinning niet zonder meer voor de communistische organisaties op. De EVC-Metaal 1958 had volgens hem alleen uiting gegeven aan wat de massa wilde en slechts de rol vervuld van de vonk in het kruitvat. Dat de strijdgeest bij Werkspoor Amsterdam het sterkst was gebleken, is, naar De Groot voorzichtig veronderstelt, ook te danken geweest aan het feit dat de EVC 1958-leden zich daar misschien het actiefst hebben betoond. Hij ziet als voornaamste vrucht van de afgelopen actie "de opvoering van de strijdgeest en de eenheid onder de arbeiders".

Schildersconflict.

In de tweede helft van augustus verschaftte een staking van acht schilders te Amsterdam "De Waarheid" eveneens "nieuws voor de voorpagina". De bouwvakbond der EVC-1958 heeft zich in de gedaante van een "Amsterdamse schilderscommissie" - een reeds bestaand comité van actie - in deze zaak nogal geroerd en niet geheel zonder succes. Acht werknemers van een schilderspatroon hadden op 20 augustus wegens een loongeschil het werk neergelegd. De werkgever dreigde hen uit dien hoofde met een gerechtelijke actie. Dit was voor de ABWB/EVC-1958 aanleiding de vakbroeders van het achttal op te roepen tot een actie tegen aanvallen op het stakingsrecht.

Op 27 augustus diende voor de president van de rechtbank te Amster-

dam een kort geding tegen zeven der stakende schilders. De eiser vroeg op straffe van een dwangsom van f 100,- per dag het werk door de gedaagden te laten hervatten. Voor de schilders werd het pleidooi gevoerd door

, hoofdbestuurder van de ABWB/EVC-1958. De president stelde de uitspraak vast op 3 september.

Ongeveer 200 vakgenoten hadden - daartoe aangezet door een oproep van de "schilderscommissie" - hun werk gedurende enkele uren verlaten om voor het gerechtsgebouw hun adhesie te betuigen.

(De president van de Amsterdamse rechtbank heeft inmiddels op 1 september uitspraak gedaan. Hij veroordeelde de schilders tot een dwangsom van f 25,- per dag, terwijl hij vaststelde dat de uitbetaalde lonen al hoger lagen dan de CAO aangeeft en de gedaagden dus geen aanspraak op extra betalingen konden doen gelden. De betrokken schilders hadden inmiddels het werk reeds hervat).

EVC-1958 en vredesactie.

In MO 4-1959 werd er reeds op gewezen dat de communistische vakbeweging - vooral ook in internationaal verband - zich de "strijd voor de vrede" thans als primaire taak stelt. Het lag daarom in de lijn ook een functionaris van de EVC-1958 deel te laten uitmaken van een "Nederlandse vredesdelegatie", die in verband met de hervatting van de Geneefse Ministersconferentie naar Genève reisde (op 11 juli). Het verbondsbestuur van de EVC-1958 heeft zich op dit gebied evenmin onbetuigd gelaten: evenals vele andere organisaties zond het een brief naar deze conferentie van Ministers van Buitenlandse Zaken, waarin het aandrang op een accord inzake de bekende omstreden punten.

VVI-activiteiten Wereldvakverbond.

De Vakverenigingsinternationale (VVI) voor transportarbeiders belegde begin juli in de hoofdstad van Tsjechoslowakije een vergadering voor de technische commissie van zeelieden. De secretaris van de ABT/EVC-1958, F.Meis, woonde deze zitting bij. Naar verluidt zou de genoemde VVI ook een vertegenwoordiger van de "oude" EVC hebben uitgenodigd. De laatste zou echter wegens privé-omstandigheden niet naar Praag zijn gereisd.

De VVI voor mijnwerkers hield van 15 tot 19 juli een conferentie te Katowice in Polen. Chroestsjow die toen juist een bezoek aan de Poolse

volksrepubliek bracht, heeft de conferentiegangers toegesproken. De EVC-1958 die geen bond voor mijnwerkers bezit, zond in overleg met de CPN toch een afgevaardigde naar Katowice, n.l. een CPN-bestuurder/mijnwerker uit Zuid-Limburg.

De VVI voor personeel in overheidsdienst organiseerde haar 2de internationale beroepsconferentie van 20 tot 24 augustus te Leipzig. (Volgens "Neues Deutschland" van 21 augustus bevonden zich twee secretarissen van het WVV, n.l. en , onder de gasten). De conferentie moest nagaan hoe de positie van het overheids personeel in kapitalistische landen kan worden verbeterd en de internationale eenheid bevorderd. Ook "maatregelen ter verdediging van de vrede, de vrijheid en de democratie in de hele wereld" stonden op de agenda. De BNOP/EVC-1958 zond er vier bestuurders heen.

Het WVV-secretariaat te Praag is bezig met de voorbereiding van een internationale conferentie ter bevordering van een onbelemmerde handel tussen alle landen ter wereld. Het schijnt de bedoeling te zijn deze conferentie in het voorjaar van 1960 bijeen te roepen.

Reizen achter het IJzeren Gordijn.

Een vijftal EVC-1958-bestuurders maakte in juli, tezamen met echtgenoten, een vacantiereis naar de DDR of Tsjechoslowakije (o.a. de voorzitter van de EVC-1958, , die met vrouw en kinderen drie weken in Tsjechoslowakije verbleef).

Van 9 tot 22 augustus maakte een gezelschap van vijf EVC-bestuurders een "studiereis" naar de Sowjet-Unie. Medio augustus vertrok de secretaris van de ABT/EVC-1958, F. Meis, met zijn vrouw eveneens naar de USSR voor het doorbrengen van een vakantie.

Eind augustus zou een gezelschap van tien EVC-bestuurders onder leiding van op "studiereis" naar Praag gaan.

* * *

HOOFDSTUK III - OVERIGE GROEPERINGEN.

"Socialistische Werkers Partij".

De oprichting.

Op 12 juli 1959 kwamen te Amsterdam gedelegeerden van de Bruggroep uit het gehele land bijeen. In deze conferentie werd tot oprichting van een nieuwe politieke partij overgegaan. Deze kreeg de naam "Socialistische Werkers Partij".

De bijeenkomst stond onder voorzitterschap van het ex-CPN-Tweede Kamerlid Henk Gortzak. Nadat de secretaris-penningmeester van de Bruggroep, een financieel verslag had uitgebracht over de periode tussen 30 april 1958 (ongeveer de datum van het ontstaan van de groep) en 1 mei 1959, kwam Gerben Wagenaar aan het woord.

De oud-voorzitter van de CPN ging vooral in op de principes en het karakter van de nieuwe partij. Hij gaf daarop de volgende toelichting:

De partij zal moeten steunen op de theorieën van Marx en Lenin, evenwel aangepast aan de Nederlandse verhoudingen en omstandigheden. Er zal rekening mee worden gehouden, dat de situatie zich sinds Marx en Lenin op verscheidene punten gewijzigd heeft en dat dogma's en doctrines niet onveranderlijk zijn.

Hoewel de partij niet reformistisch zal zijn, zal zij zelf haar weg bepalen en niet in alles achter het buitenland aanlopen en klakkeloos aanvaarden wat anderen dicteren. Het zal de leden vrij moeten staan ook "het Oosten" te becritiseren en te discussiëren over de wijze waarop de Joegoslaven het socialisme trachten te vestigen.

De oprichting van de nieuwe partij werd een feit door het - op voorstel van de landelijke leiding - aanvaarden van een "resolutie" waarin het besluit hiertoe was vastgelegd.

Naast enkele onbelangrijke veranderingen, werd bij de uitvoerige en openhartige discussie op voorstel van Jan Hoogcarspel ook een wijziging van principiële aard in de "ontwerp-resolutie" aangebracht. Aan de daarin voorkomende zinsnede: "--- over te gaan tot het oprichten van een partij op basis van het wetenschappelijk socialisme" werd namelijk toegevoegd: "---, zoals dat door Marx en Engels is gefundeerd en door Lenin is ontwikkeld" (onderstreept dzz.).

Het vaststellen van de naam van de nieuwe partij kostte veel hoofdbrekens. Vooral over de vraag of daarin de aanduiding "socialistisch" dan

wel "communistisch" moest worden opgenomen werd uitvoerig van gedachten gewisseld. Naar veler mening was het communisme in Nederland door het optreden van de CPN en Paul de Groot zo gecompromitteerd, dat de vermelding "communistisch" in de naam slechts schadelijk kon werken. Uit een zestal voorgestelde namen werd tenslotte die van "Socialistische Werkers Partij" gekozen.

Het ter conferentie gekozen "voorlopige partijbestuur", bestaande uit zestien leden, zag zich in de resolutie als "eerste taak" toegewezen: het ontwerpen van een beginselprogram en statuten; het voorbereiden van een nog in de loop van dit jaar te houden partijcongres; het ondernemen van stappen, die kunnen leiden tot samenwerken met andere vooruitstrevende groeperingen en het in kennis stellen van de buitenlandse communistische en socialistische partijen van de op de conferentie genomen besluiten.

Enige opmerkingen.

De door de aanhang op de landelijke leiding van de Bruggroep uitgeoefende druk is blijkbaar zo sterk geweest dat zij het langer uitstellen van de oprichting van de nieuwe partij niet verantwoord achtte. De vrees dat hierdoor een splitsing in de eigen gelederen zou ontstaan is intussen gegrond gebleken.

en , die zich op principiële gronden tegen de vorming van een nieuwe partij uitspraken, hebben zich enige tijd vóór de conferentie geheel teruggetrokken.

Jan Hoogcarspel - oorspronkelijk één der felste tegenstanders van een tweede communistische partij - heeft zich evenwel bij het besluit tot oprichting ervan neergelegd en is gekozen als lid van het voorlopige partijbestuur.

Op de conferentie gaf hij andermaal - door zijn voorstel tot wijziging van de ontwerp-resolutie - blijk zich veel sterker gebonden te voelen aan de dogma's en de doctrine van het communisme dan de meeste andere leden van het voorlopige partijbestuur der SWP. Hoogcarspel ijverde er ook sterk voor de aanduiding "communistisch" in de naam van de nieuwe partij op te nemen.

Gerben Wagenaar getuigde er in zijn inleiding van veel minder dogmatisch te zijn ingesteld. Hij legt meer de nadruk op het recht van de nieuwe partij op het banen van "een eigen weg naar het socialisme". Onder geen beding is hij bereid de politieke lijn, uitgestippeld door Moskou,

zonder meer en slaafs te volgen, zoals bij de CPN gebruikelijk is.

"De Brug" over de oprichting van de SWP.

Naast de volledige weergave van de resolutie, aangenomen op de landelijke conferentie van de Bruggroep op 12 juli, komt in "De Brug" no. 4, van 16 juli 1959 ook een redactioneel artikel over de oprichting van de SWP voor.

Het oprichten van de partij, aldus wordt betoogd, was geen eenvoudige zaak, o.m. omdat velen nog aan het toepassen van de werkelijke partijdemocratie moesten wennen. Toch, zo meent men, heeft ook de numeriek uiterst kleine minderheid het volle pond gekregen en alle kans gehad haar standpunt te verdedigen.

Omtrent het karakter van de nieuwe partij wordt gezegd dat deze "onvervalst communistisch" zal zijn. Evenwel niet in de dogmatische zin, waarbij elk woord, dat in de werken van Marx, Engels en Lenin gedrukt is, als heilig fetisj in de huidige omstandigheden wordt gebruikt.

De SWP komt, naar verder wordt gesteld, in een tijd waarin men allereerste de behoefte voelt aan een integrale vernieuwing van de socialistische beweging, aan een nieuwe linkse concentratie. Omdat de sociaal-democratie via een democratisch en personalistisch socialisme in het slop van steun aan de dictatuur en van een bloedeloze oppositie is geraakt, en verder omdat de communistische partij in Nederland nog in de periode van het stalinisme leeft, is de tijd rijp voor het oprichten van de SWP.

Het artikel besluit met een oproep om mede te werken aan de wedergeboorte van de Nederlandse arbeidersklasse door zich aan te sluiten bij de Socialistische Werkers Partij.

Samenstelling van het SWP-partijbestuur.

Volgens "De Brug" no. 5/6 van 13 augustus jl. is het partijbestuur samengesteld uit: G. Wagenaar, Sjef Pieters, H. Gortzak, Rie Lips-Odinot, H. Fransen, J. Hoogcarspel, J. Flameling, J. v.d. Smeede, W. Wouters, J. de Jong, A. Verreyt, K. de Weerd, E. Sip, L. Jagtenberg, B. de Leeuw en R. Rutgers.

Alle - met uitzondering van die van H. Fransen, W. Wouters en B. de Leeuw - namen van personen bekend vanwege hun activiteiten in de CPN en de EVC.

Het dagelijks bestuur van de SWP wordt gevormd door de vijf eerstgenoemde leden van het partijbestuur. Wagenaar zal optreden als voorzitter en Pieters als secretaris/penningmeester.

Als redactieleden van "De Brug" werden gekozen: H. Gortzak, J. Hoogcarspel, L. Jagtenberg en Sj. Pieters.

Het eerstvolgend congres zal op 23 en 24 januari 1960 plaats vinden. De commissie voor het ontwerpen van het beginselprogramma, de statuten en het reglement zal zorgdragen dat de leden de ontwerpen in oktober zullen ontvangen, zodat ruimschoots gelegenheid zal zijn daarover in de ledenvergaderingen te discussiëren.

Het communisme van de SWP.

De "Volkskrant" van 1 augustus jl. vroeg of de SWP met haar naam - waarin van communisme niet wordt gerept - wilde laten uitkomen, dat de oprichters het communisme hebben afgezworen.

In "De Brug" nr. 5/6 van 13 augustus 1959 geeft een zekere G. - vermoedelijk Henk Gortzak - antwoord op deze vraag, die hij daarom zo merkwaardig vindt omdat het dagblad zelf uit "De Brug" citeert, dat de SWP een "onvervalst communistische levensinstelling" nodig acht.

G. zet verder uiteen, dat de bedoeling van de SWP is met haar naam het verschil te accentueren tussen haar en "wat zich hier weliswaar Communistische Partij van Nederland noemt, maar waarin van onvervalst communistische levensbeschouwing en levensinstelling weinig sporen zijn overgebleven".

Het communisme, zo betoogt G. verder, bezint zich in het huidige tijdperk van het vreedzaam naast elkaar bestaan van staten op het feit, dat de onvermijdelijk harde en meedogenloze strijd in het verleden aan de onvervalst communistische levensinstelling van velen, die zich als communisten beschouwen, zware schade heeft toegebracht.

De SWP nu stelt zich tot taak aan het herstel daarvan mee te werken. Omdat zij weet, dat zich buiten de CPN veel meer van haar geestverwanten bevinden dan binnen deze "hopeloos gecompromitteerde partij", is zij er zeker van voldoende aanhang te verkrijgen om te kunnen meespreken, ook in de vertegenwoordigende lichamen.

En dan, aldus G., zal het duidelijk worden dat "wij" inderdaad iets anders zijn dan wat de "Volkskrant" zich als "onvervalst communistisch" voorstelt.

De Derde Weg.

Critiek op het "Jeugdfestival" te Wenen.

Het orgaan van de vredesbeweging "De Derde Weg" van 31 juli jl. 7e jaargang no. 5, bevat een artikel over het "Jeugdfestival" te Wenen van O.N. (Dr. Oene Noordenbos).

Dr. Noordenbos - voorzitter van "De Derde Weg" en van "De Vrije Gedachte" en tevens deel uitmakende van de twee man sterke PSP-fractie in de Provinciale Staten van Noord-Holland - gaf in 1957 blijk kritisch te staan tegenover het toen in Moskou gehouden jeugdfestival (zie MO no's 5, 7/8 '57).

Eenzelfde kritische instelling ligt ook ten grondslag aan zijn bijdrage over het festival te Wenen.

"Het lijkt veelbelovend: - aldus Noordenbos in zijn inleiding - in een land vóór het IJzeren Gordijn ontmoeten de communistische jeugd van het Sowjet-blok, de jeugd uit Azië en Afrika en die uit Europa elkaar om elkaar te leren kennen en ervaringen en inzichten uit te wisselen. Dit zou betekenen dat er niet alleen maar propaganda en anti-propaganda in het spel zou zijn, maar dat men werkelijk zou proberen te verstaan en van elkaar te leren.

Dit zou beter kunnen in een stad buiten de Sowjet-Unie of de satelliet-staten, omdat de bewegingsvrijheid daar groter lijkt te zijn.

De communistische jeugd zou niet alleen maar behoeven te luisteren naar de jeugd uit het Westen en al of niet het gehoorde aan te nemen, zij zou met eigen ogen kunnen waarnemen hoe men leeft buiten het eigen land en hoe de jeugd denkt en voelt en geniet en zich gedraagt in het Westen".

Niet opwekkend acht de schrijver echter hetgeen in werkelijkheid te aanschouwen viel, o.m. het door de communistische organisatoren uitgeven van een propagandablad "Festival" met aperte onjuistheden.

De vertegenwoordigers uit de communistische landen bestonden uit "de eerste garnituren" d.w.z. beproefde en geschoolde partijgangers, die bovendien strenge consignes hadden bijeen te olijven.

Op grond hiervan toont Noordenbos zich sceptisch t.o.v. de mogelijkheid van een vrije uitwisseling van denkbeelden en opvattingen.

Hij stelt dat de aanhangers van "De Derde Weg" niets liever willen dan het contact tussen Oost en West te bevorderen. Wij mogen echter, zo vervolgt het artikel van N(oordenbos), hoe kritisch wij ook staan tegenover de Westerse politiek, niet uit het oog verliezen dat wij bij con-

tacten achter het IJzeren Gordijn steeds te maken hebben met een regime dat in de eerste plaats propaganda wil maken voor zijn ideologie en wil waken tegen het insluipen van critiek op die ideologie. Begrippen als voorlichting en waarheid hebben niet dezelfde betekenis binnen en buiten de communistische gedachtenwereld.

Stichting Hinag.

Kort jaarverslag over 1958.

De Stichting Hinag geeft, zij het sporadisch, een blaadje uit, aanvankelijk onder de kop "hinag-koerier" en thans, olijkens het onlangs uitgekomen nummer, "Hinag-Post" genaamd.

Dit recent verschenen nummer bevat een kort verslag over het jaar 1958, waarin o.m. op summiere wijze melding wordt gemaakt van hetgeen door de Stichting is verricht op het terrein van de invalidenzorg, sociale zorg de "zoekdienst" en het geven van arbeidstips aan werkzoekenden.

Het financiële verslag bevat geen cijfers van inkomsten en uitgaven, doch vermeldt wel dat de onkosten en de sociale uitgaven resp. 31% en 69% bedroegen van de totale uitgaven.

Opvallend is dat onder de accountantsverklaring aangaande de gevoerde boekhouding enz. de naam van de betrokken accountant niet is opgenomen.

Artikel van H. Timmer.

Typerend voor de in "Hinag"-kringen nog steeds geldende opvattingen is een in de "Hinag-Post" opgenomen artikel getiteld "Onze vrijwilligers, 1940-1945", namens het Hinag-bestuur ondertekend door de Stichtings-voorzitter H. (Johannes Eduard) Timmer. Daarin wordt stelling genomen tegen de in couranten en/of tijdschriften verschijnende artikelen, waarin, zoals wordt gezegd, "smalend" wordt geschreven over "onze vrijwilligers, die in de jaren 1940-1945 naar eer en geweten een ideaal voorstonden".

In het bijzonder betreft het hier "de ongemotiveerde en onbeteugelde fantasieën over de vrijwilligers van de Waffen SS". De vaak in beleedigende vorm geuite hetze tegen deze groep van het Nederlandse volk zou, volgens Timmer, voortkomen uit onkunde en haat.

De waarheid over deze vrijwilligers is volgens schrijver dat zij een andere gemeenschap voorstonden dan zij vóór 1939 kenden.

Het artikel geeft dan enkele cijfers omtrent wat aangeduid wordt als "het eerste Europese vrijwilligersleger" en vermeldt o.m. dat zich onder de 900.000 man van de Waffen SS een 55.000 Nederlanders bevonden.

Aan het slot van het artikel wordt de aandacht gevraagd voor het in het najaar van 1958 verschenen boek "Die Freiwilligen" (volledige titel: "Die Freiwilligen, Idee und Opfergang") van de SS generaal Felix Steiner, hetgeen wordt genoemd: een waardige herinnering aan hen die hun leven offerden voor de kultuur van het Avondland en verder aangeduid als: de steun voor het nageslacht.

Op dit boek werd reeds eerder de aandacht gevestigd en wel naar aanleiding van de hiervoor door de bekende oud SS-er Paul van Tienen gemaakte reclame. (Zie MO no. 12/1958).

* * *

HOOFDSTUK IV - VREEMDELINGEN

De Hongaarse emigratie.

Het verenigingsleven.

Een vorig maal -zie MO 5, 1959- is de aandacht gevestigd op de naoorlogse situatie, waarin de Hongaren zich in ons land bevinden. Thans wordt daarop aansluitend een overzicht gegeven van de organisaties der Hongaren in Nederland.

In tegenstelling met hen, die vóór of korte tijd na de intrede van het communistische regime in Hongarije hun land verlieten, stonden de vluchtelingen van eind 1956 en latere datum nagenoeg vreemd tegenover elke in vrijheid gevormde organisatie. Zij kenden slechts de door de Partij gecontroleerde verenigingen in Hongarije, in casu de communistische vakbond, jeugdbeweging, sportbond, vredesbeweging e.d.

Het is dan ook begrijpelijk, dat de Hongaarse vluchteling maar al te vaak verenigingen en clubs ziet als media, waardoor anderen iets voor hem zullen doen. Hij is niet gewend aan zelfstandige oordeelsvorming en uiting en dienovereenkomstige activiteiten in groepsverband.

In de organisaties, aangesloten bij de "Hongaarse Nationale Raad" te New York, zagen de Hongaren, die voor de revolutie van 1956 hun geboorteland verlieten veelal hun politieke richting vertegenwoordigd. Daarnaast konden vooral de ex-militairen onder hen door het lidmaatschap van oudstrijdersverenigingen uiting geven aan hun patriottische en anti-communistische gevoelens.

De onderlinge tegenstellingen en het ontbreken van enige mogelijkheid om de gang van zaken in Hongarije te beïnvloeden, werkten echter remmend. De belangstelling taande. De revolutie bracht echter nieuw leven in de organisaties. De hoop op een spoedig bevrijd vaderland deed in de herfst van 1956 de activiteit toenemen; hulpcomité's werden opgericht en zelfs werd gedacht aan de vorming van een Hongaars Legioen, dat de landgenoten in de strijd tegen de Sowjet-Russen zou moeten bijstaan.

Na het mislukken van de revolutie heeft vooral het vluchtelingenprobleem de aandacht opgeëist. Men bleek zich slechts matig te interesseren voor het lidmaatschap van politieke organisaties. Bij het verlaten van hun land hadden velen zich eerder laten leiden door de wens naar een beter materieel bestaan dan door een bewuste keuze van de vrijheid, zonodig met strijd tegen het communisme.

- Gestimuleerd-

Gestimuleerd door de Hongaren, die reeds voor de revolutie in niet-communistische landen woonden, is echter een verhoudingsgewijs gering aantal vluchtelingen lid geworden van bestaande of nieuwopgerichte organisaties. Sommigen van hen hebben, eenmaal geacclimatiseerd, zelfs eigen initiatief getoond. Bij voorkeur sloot men zich aan bij verenigingen met culturele doelstelling.

Hieronder volgt een opgave van organisaties en verenigingen. Onder a vindt men internationale organisaties met afdelingen in Nederland en onder b de door Hongaren in Nederland opgerichte verenigingen. Deze opgave verschaft wellicht enig inzicht in de wijze waarop de Hongaarse emigrant/vluchteling van zijn nieuw verworven democratische vrijheden in eigen groepsverband gebruikt maakt.

a Internationale organisaties met afdelingen in Nederland.

1. M.H.B.K. (Hongaarse Kameraadschapsbond van Oud-strijders).

Een vereniging van oud-militairen en oud-politiebeambten, waarbij zich een vrij groot aantal vluchtelingen heeft aangesloten, zodat het ledental in Nederland ongeveer 500 bedraagt. De leden van vóór de revolutie zijn vrijwel allen aanhangers van het Horthy-regime. Beoogt te zijn een "strijdersorganisatie voor de bevrijding en onafhankelijkheid van het Vaderland, die geen binding heeft met politieke stromingen, maar gegrond is op vijandschap t.o.v. het communisme".

Hoofdzetel te München o.l.v. een oud-generaal. Vertegenwoordigd in 12 landen w.o. Nederland: te Amsterdam.

Bekend is, dat enige leiders in het buitenland corrupt zijn; de organisatie moet op ruime schaal gepenetreerd worden geacht. De M.H.B.K. houdt zich bezig met inlichtingen-activiteit t.b.v. de strijd tegen het communistische regime in Hongarije.

2. Hongaarse Anti-Communistische Wereldorganisatie.

Hoofdzetel te New York,
met de Nederlandse afdeling:

Anti-communistische Hongaarse Vrijheidsstrijders Vereniging.

Doel: "Politieke en praktische voorbereiding van een toekomstig
vrij Hongarije".

Nederlandse afdeling in oktober 1958 opgericht door
te Sittard.

3. Bevrijdingscomité van Hongarije.

Hoofdzetel te New York.

Nederlandse vertegenwoordiger sedert oktober '56:

te Amsterdam. (Zie ook M.H.B.K.)

4. Council of Cultural Freedom.

Hongaarse Bond van schrijvers in het buitenland (Hongaarse Pen-
club) te Londen.

Slechts enkele leden wonen in Nederland, van wie de belangrijkste:
te Amsterdam

lector Franse taal, Vrije Universiteit.

De Bond heeft betekenis door de invloed die enkele schrijvers met
progressieve denkbeelden uitoefenen.

5. Hongaars Revolutionair Comité.

Met vertegenwoordiging in Nederland:

te Utrecht.

Dit comité (ook wel Hongaarse Revolutionaire Raad) is een bunde-
ling van Hongaarse intellectuelen, die zich bezinnen op algemene
politieke vraagstukken.

6. Hongaarse Vrijheids Federatie (M.Sz.Sz.)

o.l.v. Generaal te New York.

Nederlandse afdeling o.l.v. te Breda

en medewerkers in:

Delft :

Nijmegen :

R'dam-Vlaardingen :

's-Hertogenbosch :

Maastricht :

Hoogerheide :

N.Scharwoude :

De M.Sz.Sz. heeft, evenals de M.H.B.K. de bijzondere aan-
dacht van de Hongaarse autoriteiten getrokken vanwege de in 1956
georganiseerde gewapende bijstand aan de revolutionairen. Samen-
werking met de A.B.N. (Anti-bolsjewistisch Blok der Naties).

-Federatie-

7. Federatie van Hongaarse ex-politieke gevangenen
te New York.

In Nederland vertegenwoordigd door o.a.
te Utrecht.

8. Christelijk-Democratische Unie voor Centraal Europa o.l.v.
Mgr.

met in Nederland:

Hongaarse Christel. Democratische Volksbeweging.

Vertegenwoordiger: v/h te Elburg.

b Door Hongaren in Nederland opgerichte verenigingen.

Federatie van Hongaarse Verenigingen.

Op 10-5-1957 te Utrecht opgericht.

Secretariaat: Catharijnesingel 25, Utrecht.

Doel: "Het innemen van een gezamenlijk standpunt in alle belangrijke aangelegenheden, die de in Nederland verblijvende Hongaren betreffen.

Behartiging sociale en culturele belangen en bevordering van sociale en culturele contacten tussen Nederlanders en Hongaren".

Politieke organisaties kunnen zich niet aansluiten (De M.H.B.K. werd dan ook niet toegelaten).

Voorzitter is de Hongaarse psychiater dr.

te Roermond.

Adviseur prof.ir. , hoogleraar te Delft.

Bij deze federatie aangesloten verenigingen:

1. Eerste Haagse Hongaarse Damesclub

te Den Haag.

Voorzitster:

Een gezelligheidsvereniging van Hongaarse dames, waarvan de activiteiten a-politiek zijn.

2. Vereniging van Hongaarse intellectuelen.

"Mikes Kelemen Kör".

Voorzitter:

te Utrecht.

Een landelijke vereniging o.l.v. studenten en afgestudeerden; zij draagt een cultureel karakter, is anti-communistisch, maar overigens a-politiek. Met groepen van gelijke naam en karakter in andere landen wordt contact onderhouden.

-Hungaria-

3. Hungaria Club 1929 te Amsterdam.

Voorzitter:

Een gezelligheidsvereniging, waarin het rechts-Hongaarse element domineert (aanhangers van Horthy en rechts-socialisten).

4. St. Barbara Vereniging te Heerlen/Heerlerheide.

Voorzitter:

Een vereniging van culturele aard, waarvan vele Hongaren in de mijnstreek woonachtig, lid zijn.

De vereniging heeft een R.K. adviseur.

5. Hongaarse Sociëteit "Nederland-Hongarije" te Enschede.

Een gezelligheidsvereniging van Hongaren te Enschede en omgeving.

In vele plaatsen van ons land vormden zich voorts groepen, verenigd in comité's of "sociëteiten", voor onderling gezelligheidsverkeer.

* * *

Niet aangesloten bij de "Federatie van Hongaarse verenigingen" is een op initiatief van de Hongaarse vluchteling te Den Haag opgerichte vereniging "Vrij Hongarije".

, die als een avonturier moet worden beschouwd, slaagde erin enige goedwillende Hongaren te interesseren, maar spoedig bleken zijn gedragingen van dien aard te zijn, dat zijn aanhang sterk verminderde.

heeft intussen echter contact gelegd met Hongaren uit de internationale organisaties. "Vrij Hongarije" telt vermoedelijk zeer weinig leden, maar deed tot voor kort veel van zich spreken door de organisatie van herdenkingen(kaarsenactie e.d.).

De statuten vermelden als doel o.m. "bevordering van de ondergrondse activiteit, gericht tegen de Russische overheersing in Hongarije; aankweken van een strijdvaardige mentaliteit".

Steun van Hongaarse Legatie.

De Hongaarse Legatie verleent thans nog steun aan het een enkele maal van culturele activiteit blijk gevende "Comité ter bevordering van de culturele betrekkingen Nederland-Hongarije", de thans gebruikte naam voor het in M.O. nr 5, 1959 genoemde "Comité Nederland-Hongarije", o.l.v. te Amsterdam.

Dit Comité is voorzover bekend de enige door communisten gecontroleerde organisatie van Hongaren in Nederland; de indruk werd verkregen, dat het in de bedoeling ligt ook Nederlanders voor het lidmaatschap te interesseren.

Bij alle contacten met de genoemde Hongaarse organisaties zal er mede rekening dienen te worden gehouden, dat de Hongaarse vertegenwoordiging hier te lande niet alleen op de hoogte moet zijn van hun bestaan, maar het ook tot haar taak zal rekenen om over de activiteiten en ontwikkelingen geïnformeerd te blijven, zowel om de Hongaarse regering in te lichten als voor andere doeleinden.

* * *

OVERZICHT VAN VOORAANSTAANDE NEDERLANDSE EN BUITENLANDSE
EXTREMISTEN DIE UIT OF NAAR NEDERLAND REISDEN

Tot 15 augustus 1959

I = Inreis

U = Uitreis

<u>Datum:</u>	<u>Naam:</u>	<u>Geb.datum:</u>	<u>Reisdoel:</u>
22- 4-59	BRANDSEN, B.	28-10-'14	Delegatie "Oude EVC" naar Belgrado voor congres Joego- slavisch vakverbond.
9- 5-59	GORTZAK, H.	25- 4-'08	
25- 4-59	BLOM, G.	17- 4-'09	Naar S.U. -via Berlijn- op uitnodiging oud-strijders SU.
30- 4-59	HOEKSTRA, H.J.	17- 6-'24	Org.secr.CPN. Bezoek DDR.
15- 5-59	en echtgenote		
3- 5-59	GROOT, P.de	19- 7-'99	Alg.Secr.CPN. Via Praag naar O.Berlijn. Bespre- kingen SED?
14- 5-59			

<u>Datum:</u>	<u>Naam:</u>	<u>Geb.datum:</u>	<u>Reisdoel:</u>
24- 5-59	WOLFF, J.F.	14- 3-'27	Lid d.b.CPN. Vacantie S.U.
25- 5-59 (U)	VRIES, T.U. de	26- 4-'07	Voorz.Ned.-USSR; lid p.b. CPN. Naar Duitsland, reis- doel onbekend.
28- 5-59 (U)	VRIES, T.U. de	26- 4-'07	Voorz.Ned.-USSR; lid p.b. CPN. Houdt lezing op univer- siteit Boedapest.
30- 5-59	GROOT, P. de	19- 7-'99	Alg.secr.CPN; vakantie S.U.
8- 6-59	WAGENAAR, G.	27- 9-'12	Voorz. SWP. Kopenhagen.
9- 6-59			
24- 6-59 (U)	HOEKSTRA, H.J.	17- 6-24	Vertegenwoordigen CPN op 15e congres PCF, 24-28 juni te Parijs.

<u>Datum:</u>	<u>Naam:</u>	<u>Geb.datum:</u>	<u>Reisdoel:</u>
24- 6-59 27- 6-59	HULST, W.	9-12-'16	. Naar O.Duitsland bespre- kingen i.v.m. voorbereiding Waarheid Zomerfeest.
1- 7-59 4- 7-59	MEIS, F.	17-11-'21	Vertegenwoordigt ABT/EVC'58 te Praag op zeeliedenconf. belegd door VVI-Transport.
4- 7-59 31- 7-59	DRAGSTRA, F. en echtgenote	6-10-'27	Lid distr.bestuur CPN Limburg met vakantie Tsjechoslowakije.
5- 7-59 11- 7-59	WOLFF, J.	1- 9-'23	Hoofdredacteur Politiek en Cultuur. Bezocht vermoede- lijk conf.te Praag georga- niseerd door maandblad "Vraagstukken van Vrede en Socialisme".
9- 7-59	BARUCH, S. en echtgenote	17- 2-'05	Leden p.b. CPN. Vacantie S.H.

<u>Datum:</u>	<u>Naam:</u>	<u>Geb.datum:</u>	<u>Reisdoel:</u>
20- 7-59 21- 7-59	WAGENAAR, G.	27- 9-'12	Voorz.SWP. W.Duitsland.
23- 7-59 (U)	OMMEREN-AVERINK, A.v.	28- 5-'13	Lid p.b. CPN. Vacantie SU.
25- 7-59 (U)	BAKKER, M.	20- 6-'23	Secr.CPN. Vacantie S.U.
8- 8-59 (U)	VRIES, T.U.	26- 4-'07	Voorz.Ned.-USSR, lid p.b. CPN. Voor zaken naar SU.

Stakingsoverzicht juli/aug. 1959.

Bedrijf	Aanleiding	Inmenging Vakbonden	Resultaat	No.
NV Kon.Ned.Glasfabr. "Leerdam" te Leerdam.	Arbeiders wensten andere aflossingsregeling i.v.m. de warmte.	KAB, CNV en NVV.	Geen; 2 stakers werden ontslagen.	1.
Havenarbeiders	Looneis. Reders wilden lonen volgens CAO uitbetalen; arb. wensten loon voor werkzaamheden in zgn. "los verband", hetgeen altijd het geval was geweest.	Geen.	Werk werd op oude voorwaarden hervat.	2.
CV v/h Gebr. Leemburg, Heiersbedrijf te Groningen.	Looneis. Heiers kregen niet de gebruikelijke toeslag van 25% boven hun loon.	Geen	Directie zegde toe de 25% te zullen betalen.	3.
Bouw- en Aann. Bedrijf J. Rozenstraten te Amsterdam.	Looneis	Geen.	6 Stakers hervatten het werk op oude voorwaarden; de anderen werden ontslagen.	4.
NV Werkspoor Utrecht	Ontevredenheid over vaststelling tarief-toeslag.	Geen.	Enkele onjuiste regelingen in de tariefvaststelling werden ongedaan gemaakt.	5.
Fa. Oosterom, bouwobj. v.Boellaard & v. Kasteel in Osdorp.	Looneis	ABWB/EVC-1958.	Volgens gerechtelijke uitspraak werden schil- ders in ongelijk ge- steld. Arbeid werd reeds voor deze uitspraak her- vat.	6.
NV G.L.Loos & Co's Fabrieken te Amsterdam.	Loongeschil	Geen	Over loongeschil wordt nog nader onderhandeld.	7.
NV Werkspoor Amsterdam.	Eis tot loonsverho- ging van 5% in de metaalindustrie.	EVC'58 stook- te.	Na verzekering v.d. di- rectie dat de 5% zou worden uitbetaald, her- vatten arb. het werk.	8.
C.G. Muller, bouw- obj. Osdorp.	Looneisen.	Geen.	Eisen zijn ten dele in- gewilligd.	9.

A G E N D A :

<u>Datum:</u>	<u>Bijeenkomst:</u>	<u>Plaats:</u>	<u>Organisatie:</u>
+ * 6 - 9 augustus	IUS-bijeenkomst	Hongarije	IUS
+ * 9 augustus	Bijeenkomst Execut Comité IUS	Boedapest	IUS
+ * eind augustus	3e Internat.Beroeps conf.VVI-Voeding	Boedapest	WVV
27 - 28 september	6e Alg.Verg.Wereld Fed.v.Wetenschappe- lijke Werkers	Warschau	WFSW
* september	Internat.bijeenk. voor de Verdediging van politieke rechten van de vrouw	onbekend	IDVF
october	Raadsverg.Internat. Democr.Vrcuwen Fed.	Praag	IDVF
24 - 28 oktober	3e Internat.Beroeps conf.VVI-Bouwvak	Boedapest	WVV
* 11 - 15 november	Internat.Stud. Vredesconf.	Praag	IUS
* 20 - 23 november	Internat.conf.over de geschiedenis v. h. verzet	Florence	FIR
november	20e Zitting Execu- tief Comité WVV	onbekend	WVV
* 2 - 4 december	8e zitting Admini- stratief Comité VVI-Transport	onbekend	WVV
eind 1959	Nationaal Festival voor Vrede en Vriendschap	Amsterdam	ANJV
* januari '60	Congres SWP	onbekend	SWP
* 1960	7e Congres In- ternat.Ver.van Democratische Juristen	onbekend	IVDJ

* = nieuw c.q. aangevuld.

+ * = bijeenkomsten, die hoewel zij reeds plaatsgevonden hebben,
nog niet in de agenda opgenomen werden.